

Yeni "Basın Kanunu" ne getiriyor?

Geçtiğimiz hafta TBMM Adalet Komisyonu'nda kabul edilen yeni basın kanunu neleri içeriyor? Bu teklifle gazeteciler nelerle karşı karşıya kalacak? DİSK Basın İş Genel Başkanı Faruk Eren ile konuştuk

Öte yandan Oxford Üniversitesi'nin, 46 ülkeden 93 bin kişinin katılımı ile hazırladığı 2022 Dijital Haber Raporu'na göre Türkiye'de haber kurumlarına güven yüzde 36, haberleri yanlış ve yanıltıcı bulanların oranı yüzde 69

● Sayfa 9'da

www.gazetekadikoy.com.tr

GazeteKadıköy

Yıl: 23 / Sayı: 1145

HAFTALIK BAĞIMSIZ YEREL GAZETE

24-30 HAZİRAN 2022

İkinci el pazarına yoğun ilgi

Ekonomik koşullar ikinci el eşya satılan ve takas edilen pazarlara ilgiyi artırıyor. Kadıköy Belediyesi bahçesi de 19 Haziran Pazar günü "Yeniden Kullanım Pazarı"na kapılarını açtı. Pazarda ikinci el yetişkin ve bebek kıyafetleri ile oyuncaklar uygun fiyata satıldı veya takas edildi ● Sayfa 2'de

Tedavülden kalkmakta olan kimi 'dinozor'lara ilişkin...

UĞUR VARDAN 7'de

Susadın mı Emre?

FIRAT BUDACI 11'de

Kadıköy'ün Kültür Atlası - 19

EMRE MUŞAZLIOĞLU 16'da

Edebiyat Hayatından Hatırlamalar - 169

MAX FRISCH 5'te

İstanbul manzaraları eşliğinde "Tenten"

İranlı sanatçı Hamid Tolouei Fard, Avrupa'nın en çok sevilen çizgi romanlarından biri olan Tenten'i İstanbul manzaraları eşliğinde resmetti. Kadıköy'de faaliyet gösteren Red Art Galerisi, 4-18 Haziran tarihleri arasında Fard'ın sergisine ev sahipliği yaptı ● Sayfa 10'da

TIYATRO ŞENLİĞİ BAŞLIYOR

Kadıköy Belediyesi'nin desteğiyle 1 Temmuz -15 Eylül tarihleri arasında düzenlenecek "Tiyatro Özgürlük Parkı'nda" başlıyor. 50'den fazla oyunun sahneleneceği etkinlikler, Selamiçeşme Özgürlük Parkı'ndaki Açık Hava Tiyatrosu ve Tepe Sahne'de gerçekleştirilecek. Programın ayrıntıları ● Sayfa 6'da

Türkiye ormansızlaşıyor mu?

» Çok sayıda bilim insanının katkıda bulunduğu "Türkiye Ormanlığı: 2022, Türkiye'de Ormansızlaşma ve Orman Bozulması" raporunda "Orman ekosistemlerinin ormancılık dışı amaçlar için kullanıma açılması son yıllarda oldukça hız kazanmıştır" uyarısı yapıldı ● Sayfa 8'de

Potlaç, Moda'yı renklendirdi!

» Potlaç Moda Kadın Emegi Pazarı, 17 Haziran'da Moda Parkı'ndaki yerini aldı. Kadınların el emeği ürünleri; eylül ayının sonuna kadar cuma, cumartesi ve pazar günleri, 11.00 ile 21.00 saatleri arasında sergileniyor ● Sayfa 11'de

Suat Derviş'i okumak

Ölümünün 50. yılında çeşitli etkinliklerle anılan edebiyatımızın en üretken yazarlarından Suat Derviş'i, kitaplarının editörü Serdar Soydan ile konuştuk ● Sayfa 4'te

Validebağ mücadelesi bir yaşında

İstanbul ve Anadolu Yakası'nın nadir yeşil alanlarından biri olan Validebağ Korusu'nu betonlaşmaya karşı savunan gruplar bir yılını doldurdu. Yapılan basın açıklamasında mücadeleye devam edileceği mesajı verildi ● Sayfa 2'de

“YENİDEN KULLANIM PAZARI”na yoğun ilgi

Kadıköy Belediyesi'nin bulunduğu binanın bahçesi, 19 Haziran Pazar günü ikinci el eşyanın satıldığı ve takas edildiği “Yeniden Kullanım Pazarı”na ev sahipliği yaptı. Ekonomik koşulların da etkisiyle pazara yoğunluğun oldukça fazla olduğu gözlemlendi

● Seyhan KALKAN VAYIÇ

Arda gelen, hız kesmeden devam eden zamlar adeta nefes aldırıyor. Bu ekonomik koşullar altında yeni eşya almak da giderek zorlaşıyor; ikinci el eşya satılan ve takas edilen pazara ilgi yoğunlaşıyor. Kadıköy Belediyesi bahçesi de 19 Haziran Pazar günü, 11.00 ile 19.00 saatleri arasında “Yeniden Kullanım Pazarı”na kapılarını açtı. Pazarda açılan stantlardaki ikinci el yetişkin ve bebek kıyafetleri ile oyuncaklar uygun fiyata satıldı veya takas edildi.

Pazar'da Kadıköy Belediyesi Açık Gardırop İkinci El Eşya Mağazası ile Kadıköy Belediyesi ile Türk Eğitim Vakfı'nın birlikte başlattığı “Okutan Kadıköy” projesinin standı da yer aldı.

“OKUTAN KADIKÖY” STANTI

“Okutan Kadıköy”ün stantında yer alan Fatma Karataş Bahçe, stantlarından kıyafet alan kişilerin üniversite öğrencilerinin eğitim hayatına destek verdiğini söyledi. Okutan Kadıköy projesi, geçtiğimiz mayıs ayında Kadıköy Belediyesi ve Türk Eğitim Vakfı'nın işbirliği ile hayata geçirildi. Proje ile Kadıköy'de ikamet eden bin üniversite öğrencisine 9 ay boyunca karşılıksız burs sağlanması hedefleniyor.

ODABAŞI DA ZİYARET ETTİ

Kadıköy Belediye Başkanı Şerif Dara Odabaşı da pazarı ziyaret etti. Stantları gezen Odabaşı'na eşi Rojvan ve oğlu Rona da eşlik etti. Yoğun ilgi

gören pazarda stantları dolaştık, hem stant açanlarla hem de alışveriş için gelenlerle konuştuk.

“MUTLU VE HUZURLUYUM”

Hasanpaşa Mahallesi'nde oturan Dilek Cıdanlı, “Benim ve torunum kıyafetlerini Kadıköy Belediyesi Açık Gardırop İkinci El Eşya Mağazası'na vermek için geldim. İhtiyaç sahiplerine verileceği için çok mutlu ve huzurluyum.” dedi. Açık Gardırop 2.El Giysi Mağazası Birim Sorumlusu Güley Korkmaz da “Pazarda stantu açtık. Mağaza için yapılan giysi bağışlarını ihtiyaç sahiplerine ulaştıracağız. Takas için gelen vatandaşlar da takas edemedikleri kıyafetlerini de bıraktı.” diye konuştu.

“İlk defa ikinci el pazarna katıldım. Ekonomik ko-

şullardan kaynaklı ikinci ele alıştık.” diyen Aysin Dinç, şöyle devam etti: “İnternet üzerinden ikinci el alışverişi yapıyordum. Böyle bir alanda yapmak da çok iyi oldu. Tekrar olursa yine katılırım. Takas etmek, uygun fiyata satmak ve almak iyi oluyor. Kadın giyim ve bebek kıyafetleri getirdim. Bu kıyafetleri başka kadın ve bebeklerin üzerinde görmek mutluluk verici olacak.”

“PAZARLAR GİDEREK ARTACAK”

Gebze'den Kadıköy'e “Yeniden Kullanım Pazarı” için gelen Bilinç Topak da şunları söyledi: “Özellikle bu dönemde ekonomi açısından bu pazarlar iyi oluyor. Ekonomik koşullar nedeniyle bu pazarlar giderek artacak. Kızların Akasya ve Lavinya için oyuncak ve şort aldık.”

Gazhane'de “yat limanı” mücadelesi konuşuldu

“Gazhane Çevre Gönüllüleri ile Kentten Kırdan Mücadele Söyleşileri”nin konuğu olan Fenerbahçe Kalamış Dayanışması gönüllüleri, yat limanının özelleştirilmesine karşı verdikleri mücadeleyi anlattı

Gazhane Çevre Gönüllüleri tarafından her ayın üçüncü cumartesi günü düzenlenen “Gazhane Çevre Gönüllüleri ile Kentten Kırdan Mücadele Söyleşileri”nin son konuğu Fenerbahçe Kalamış Dayanışması gönüllüleri oldu. Dayanışma üyeleri Kalamış Yat Limanı'nın özelleştirilerek kapasitesinin büyütülmesi ve ranta açılmasına karşı verdikleri mücadeleyi anlattı.

Toplantı, Gazhane Çevre Gönüllüsü ve Şehir Plancısı Nilgün Canatar'ın, Gazhane alanının yıkımına karşı verilen mücadeleyi özetleyen anlatımıyla başladı. Canatar'dan sonra Fenerbahçe Kalamış Dayanışması adına söz alan Aslı Arslan, Fenerbahçe Kalamış Yat Limanı'nın özelleştirilme sürecini anlattı.

ARSLAN SÜRECİ ÖZETLEDİ

Fenerbahçe Kalamış Yat Limanı'nın Mart 2011'de özelleştirme kapsamına alındığını hatırlatan Arslan şöyle konuştu: “Özelleştirme Yüksek Kurulu, hazırlanan imar planlarını 2013 yılında onayladı. Onaylanan plana göre yat limanı alanı genişletildi. Fakat, tasdikli planlar ile kurul planları arasında farklılık olduğu için verilen onay Danıştay tarafından iptal edildi. Özelleştirme Yüksek Kurulu, 2015 yılında yapılaşmaya izin veren yeni imar planı teklifini onayladı. Böylece 435 bin metrekare alan özelleştirme kapsamına alınmış oldu. Özelleştirme Yüksek Kurulu daha sonra bu alanı 478 bin metrekareye çıkardı. 2014-2019 döneminde Kadıköy Belediyesi ve Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi, halkın kıydan yararlanamayacağı, kıyının silüetinin bozulacağı ve ÇED (Çevresel Etki Değerlendirmesi) raporu olmasını gerekçe göstererek planlara itiraz etti. Özelleştirme Yüksek Kurulu yapılan itirazları reddetti. Bunun üzerine özelleştirme kararı Danıştay'a taşındı. Mahkeme yürütmeyi durdurma kararı verdi ve ÇED raporu olmadığı için imar planlarını iptal etti.

2017 yılında özelleştirme ihalesinin yeniden yapılacağı duyuruldu. Kadıköy Belediyesi, Mimarlar Odası, Şehir Plancıları Odası, Balıkcı Kooperatifleri ve bir grup Kadıköylü vatandaş özelleştirmeye karşı toplandı. Altı ayrı dava açtılar, ancak Danıştay davalarını reddetti. Davacıları temyize götürdüler, oy çokluğuyla temyiz isteminin reddine karar verildi. Ancak sonrasında Türkiye tarihinde bir ilk gerçekleşti ve 32 Kadıköylü yurttaş, yat limanı için hazırlanan imar planına itiraz etmek için Anayasa Mahkemesi'ne bireysel olarak başvurular. Bu durum Türkiye tarihinde bir ilk.”

“ŞANTIYE ALANINA DÖNECEK”

Arslan'dan sonra Fenerbahçe Kalamış Dayanışması'ndan Çağdaş Kaya söz aldı. Kaya, yat limanı projesiyle birlikte halkın kıyaya erişimi, kentte sağlığı ve güvenli bir yaşam sürmek gibi temel anayasal hakların çiğnendiğine dikkat çekti. İlgili projenin birtakim ekolojik tehditlere ve halk sağlığı sorunlarına yol açabileceğini söyledi.

Fenerbahçe Kalamış Parkı'nın, projenin hayata geçirilmesiyle birlikte tekrar yapılaşma tehdidiyle karşı karşıya kalacağına dikkat çeken Kaya, “Yaya alanları, bisiklet yolları kapanacak. Halk, sahili ve parkı, spor alanlarını sosyal amaçlarla kullanamayacak. Parkın şantiye haline dönmesinin ayrıca şöyle bir problemi var. 12 Mayıs 2016 tarihinde Şule İdil Dere'yi Yoğurtçu Parkı'nda bir hafriyat kamyonunun ezmesi sonucunda kaybettik. Bu tip olaylar, bu tarz kamusal alanlarda yürütülen rant projelerinde her zaman karşımıza çıkabilecek bir problem.” dedi.

Projenin faaliyete geçmesiyle birlikte hava kalitesinin de düşeceğini söyleyen Kaya, “Akciğer solunum rahatsızlıklarına yol açacak. Hâlihazırda akciğer solunum rahatsızlıkları bulunan insanlarda çok büyük bir zarara sebep olacak.” diye konuştu.

Validebağ direnişi BİR YAŞINDA

● Türker ARSLAN

İstanbul'un nadir büyük yeşil alanlarından Validebağ Korusu'nu betonlaşmaya ve talana karşı korumak için harekete geçen Validebağ Gönüllüleri mücadele dolu bir yılı geride bıraktı. Bazen korudaki ağaçlara, bitkilere siper olarak bazen adliye koridorlarında, mahkeme salonlarında koşturmayla süren mücadelenin hız kesmeden devam edeceğini dile getiren Validebağ Gönüllüleri, bir yılın muhasebesini de koruda düzenledikleri basın açıklamasıyla duyurdu.

Açıklamalarında bir yılın özeti yapan gönüllüler, özette şunları dile getirdi: “Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un ‘Pazartesi günü düzenleme projesi için Validebağ'a giriyoruz’ demesi üzerine Validebağ Korusu'nda masa açarak nöbet tutmaya başlayalı tam 365 gün oldu.

“İHALEYİ İPTAL ETTİRDİK”

Kısaca özetlersek,

-2020 Mart ayında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Validebağ Korusu'nun 261 bin 5 metrekarelik bölümünü 'bakım ve onarım yapılması amacıyla' iki yıl süreyle Üsküdar Belediyesi'ne tahsis etti. Üsküdar Belediyesi bir firmaya bu işi 17 milyon liraya ihale etti. Dava açarak bu ihaleyi iptal ettirdik.

-21 Haziran günü masa açarak nöbet tutmaya başladık.

-10 Ağustos tarihinde Üsküdar Belediyesi, sabah saatlerinden başlayarak 100'e yakın kişiyle ve polis eşliğinde Kuru'daki otsu bitkileri biçmeye başladı. Mahalle sakinleri ve destekçilerimiz ile durdurduk.

İstanbul'un ve Anadolu Yakası'nın gözbebeklerinden, nadir kalan yeşil alanlarından Validebağ Korusu'nu betonlaşmaya ve ranta karşı savunan Validebağ Savunması bir yılını doldurdu. Validebağ Gönüllüleri bir yılı basın açıklaması ve sloganlarıyla özetledi: “Buradayız ve vazgeçmiyoruz”

-21 Eylül 2021 günü sabah saat 5:30'da Üsküdar Belediyesi, Kuru'ya onlarca kamyon dolusu kum ve moloz dökmeye başladı. Engelledik. Belediye başkanı hakkında suç duyurusunda bulunduk.

-Bu arada, 2018 yılında açtığımız Millet Bahçesi davasında ve 2021 yılında açtığımız Koruma Amaçlı İmar Planı davalarında yürütmeyi durdurma kararlarını da geçtiğimiz bir yıl içinde aldık.

Bu davaların sonuçlanmasını bekliyoruz.

-Yaklaşık iki ay önce Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Kuru'nun 261 bin 5 metrekarelik bölümünü Üsküdar Belediyesi'ne bakım-onarım amacıyla kesin olarak tahsis etti. Üsküdar Belediyesi, 1. derece koruma altında olan Validebağ Korusu'nda toplu etkinlikler organize ediyor. Hatırlatalım: Validebağ Korusu 1. derece doğal sit alanıdır. Etkinlik alanı değil.

“MÜCADELEMİZ DEVAM EDECEK”

Sıcakta, soğukta, fırtınada, karda, yağmurda devam ettirmiş mücadelemiz, Üsküdar Belediyesi, Validebağ Korusu'nun koru olduğunu kabul edene kadar devam edecek. Rant heveslileri hiç vazgeçmiyorlar. Ama unuttukları bir şey var: Biz de vazgeçmiyoruz, buradayız ve direnmeye devam edeceğiz.”

Sık sık sloganlarla kesilen basın açıklamaları sonrasında gönüllüler söz alarak geride kalan bir yıl hakkındaki görüşlerini ve yorumlarını dile getirdiler. Çeşitli siyasi partiler ve sivil toplum kuruluşlarından temsilciler de söz alarak Validebağ Gönüllüleri'ne desteklerini dile getirdiler.

Kiracılar neler yaşıyor?

Ipsos tarafından hazırlanan Antikriz Raporu'na göre kiracılar yüksek kira fiyatları nedeniyle evinden çıkamadığını ve başka bir semtte kolayca ev bulamayacağını ifade etti. Araştırmaya katılanların yüzde 73'ü ise ev sahiplerinin resmi artışın üzerindeki zam talebini kabul etmek zorunda kaldıklarını belirtti

● Erhan DEMİRTAŞ

Özellikle İstanbul'da konut kira fiyatlarının sürekli artış göstermesi, milyonlarca kiracının mağduriyet yaşamasına neden oluyor. 11 Haziran'da yürürlüğe giren ve 1 Temmuz 2023'e kadar geçerli olacak "yüzde 25 sınırı" düzenlemesiyle fiyat artışının önüne geçilmek isteniyor. Kira artış oranına yüzde 25 sınırı getirilse de kiracılar, kiralık ev sayısında yaşanan düşüş nedeniyle ev sahipleri tarafından teklif edilen kira oranlarını ya da sözleşme olmadan ev kiralama kabul etmek zorunda kalıyor. Ipsos tarafından 800 kişiyle gerçekleştirilen Antikriz Raporu da bu görüşü destekleyecek veriler içeriyor. Emlak piyasasının mercek altına alındığı bu raporda; toplumda ev sahibi ya da kiracı olan bireylerin oranı, kiralardan son durumuna yönelik devletin getirdiği çözüm önerileri, kiracıların oturduğu ev ya da semt ile ilgili düşünceleri, ev bulmaya yönelik değerlendir-

meleri, mecburiyetle kabullenmek durumunda kaldıkları şartlar incelendi.

Raporda yer verilen bilgilere göre ev sahiplerinin yüzde 35'i kiracılarından devletin açıkladığı enflasyon oranından fazla kira artışı talebinde bulundu. Bu oran kontrat güncellemesi zamanı gelenler nezdinde yüzde 51 olurken, kiracıların yüzde 73'ü resmi kira artışının üzerindeki rakamı kabul etmek zorunda kaldı. Verilere göre kiracıların yüzde 51'inin son bir sene içinde kiralara yapılan artış, gelirlerindeki artıştan daha yüksek. Gelirlerindeki artışın kira artışından daha yüksek olduğunu söyleyenlerin oranı ise sadece yüzde 14. Her 10 kiracıdan 4'ü ise kira ve gelirlerindeki artışın aynı oranda olduğunu söyledi.

SADECE YÜZDE 14'Ü UMUTLU

Kiracıların yüzde 86'sı taşınmak durumunda kalmaları halinde aynı semtte ihtiyaçlarına ve bütçelerine uygun bir ev bulamayacakları görüşünü paylaştı. Bu konuda zorlanmayacağını düşünenlerin oranı ise sadece

yüzde 14. Kiracıların yüzde 48'i oturdukları semtten memnun olduğunu ifade ederken, her dört kiracıdan biri oturduğu semtten memnun olmadığını belirtti. Oturdukları apartmandan memnun olanların oranı ise semtinden memnun olanların oranından daha düşük (yüzde 41). Buna paralel olarak memnun olmadığını söyleyenlerin oranı ise yüzde 31 oldu. Araştırmaya katılan kiracıların yüzde 69'u oturdukları eve son beş sene içinde taşındığını belirtirken, yüzde 31'i beş seneden daha uzun bir süredir oturdukları evde kiracı olduğunu söyledi.

Ipsos Türkiye CEO'su Sıdar Gedik verilerle ilgili şu değerlendirmelerde bulundu; "Yüksek enflasyon, hayat pahalılığı tüketim tercihlerinde doğal değişimler yaratıyor. Kira artış oranı TÜİK tarafından her ay açıklanan son 12 aylık ortalama TÜFE ile sınırlıydı, geçen hafta bunun da ötesine geçilerek yüzde 25'lik bir artış tavan oranı belirlendi. 1-10 Haziran tarihleri arasında konuya dair bir araştırma yaptık. Geçtiğimiz aylarda sözleşme güncelleme zamanı gelen kiracıların yarısından fazlası resmi kira artış oranından fazla bir talep ile karşılaştıklarını belirtti. Ve çok büyük bir kısmı bu talebi kabul etmek durumunda kaldıklarını söyledi. Kiracıların sadece yarısı oturduğu semtten memnun, konu eve gelince memnun olanların oranı yüzde 40'a düşüyor. Her iki kiracıdan birinin ödediği kiradaki artış gelirindeki artıştan

fazla. Ancak tüm bu olumsuzluklara rağmen resmi oranın üzerinde kira artış talebi ile karşılaşan kiracıların dörtte üçü bunu kabul ediyor. Temel nedenlerden biri ise her on kiracıdan dokuzunun taşınmak zorunda kalsa mevcutta oturduğu semtte bütçesine göre başka bir kiralık ev bulamayacağını düşünmesi."

"TEK BAŞINA ÇÖZÜM DEĞİL"

Kira artışına yüzde 25 sınırı getirilen düzenleme 11 Haziran 2022 itibarıyla yürürlüğe girdi ve 1 Temmuz 2023 tarihleri arasında yenilenen sözleşmeler için geçerli olacak. Endeksa CEO'su Görkem Ögüt'e göre düzenleme olumlu ancak düzenlemenin tek başına kira artışına engel olacağını düşünmenin gerçekçi olmadığını paylaştı. Uygulamanın mevcut kiracıları maddi açıdan biraz rahatlatacağını ifade eden Ögüt, "Kira artışının önüne geçmek için sadece kiraya verilebilen ve satılmayan sosyal konut üretilmesi gibi daha yapısal çözümler gerekiyor. Artan talebe karşı arzın kısırlılığı, inşaat maliyetlerindeki artış, ekonomideki dalgalanmalar konut fiyatlarını, artan konut fiyatları da kirayı etkiliyor. Sürecin bir dengeye oturabilmesi için bu başlıklarla ilgili düzenlemelerin olması gerekir." dedi

"HERKESİ DERİNDEN ETKİLİYOR"

"Kira düzenlemesi mevcut kiracıları koruyarak bir rahatlatma yaratmakla birlikte yeni kiraya çıkacak insanlar için de bir artış doğurabilir." diyen Ögüt şu değerlendirmelerde bulundu: "Ev sahipleri kira için getirilen sınırı düşünerek evlerini mevcut değerinden daha yüksek fiyatlara kiralamak isteyebilirler. Düzenlemenin kiracı-ev sahibi arasında bir sulu ortamı yaratacağını düşünürken gerginliklere de yol açabileceğine dair fikirler duymaya başladık. Düzenlemenin kapsamından kurtulmak için ev sahibi ve emlakçıların bazı yöntemler denediğine dair haberleri okuyoruz, sahadan bazı duyular da alıyoruz. Sorunun çözümünün her iki tarafın haklarının korunduğu adaletli bir sistem kurmak olduğunu düşünüyorum."

Türkiye genelinde kiraların son 1 yılda yüzde 152 oranında arttığını ifade eden Ögüt, "Aylık değişimi incelediğimizde nisan ayına göre mayısta yüzde 24'lük bir artış yaşanmış. Konut piyasasındaki artışlar herkesi derinden etkiliyor. İnsanların tüketim harcamaları içinde yüzde olarak kira giderleri çok fazla olmaya başladı. Bu süreç bir an önce bir dengeye oturup herkesin kiram ne kadar artacak? Acaba kiracıyı parayı yatırır mı? diye düşünmeden huzur içinde yaşamını sürdürmesini diliyorum." diye konuştu.

YÜZDE 230 ARTTI

Endeksa'nın paylaştığı son verilere göre Kadıköy'ün bazı mahallelerinde son bir yılda kira ücretleri yüzde 200'dü aşacak şekilde zamlandı. Ortalama kira bedelinin 8 bin 230 TL olduğu Osmanağa Mahallesi'nde konut kiralari son bir yılda yüzde 230,13 oranında artış gösterdi. Ortalama kiranın 7 bin 820 TL olduğu Rasimpaşa'da ise bu oran yüzde 210 oldu. Kentsel dönüşümün devam ettiği Fikirtepe'de ortalama kira 8 bin 720 olurken, son bir yılda yaşanan artış yüzde 185,22 olarak kaydedildi. En az artışın olduğu mahalle ise yüzde 108,73 ile Eğitim Mahallesi oldu.

Ortalama metrekare fiyatının 134 TL olduğu Caddebostan Mahallesi'nde ortalama kira fiyatı 19 bin 430 oldu. Caddebostan'ı 17 bin 766 TL ile Fenerbahçe Mahallesi takip etti. Listede son sırada yer alan mahalle ise 5 bin 580 TL ile Eğitim Mahallesi oldu. Bu sonuçlara göre Kadıköy'ün bütün mahallelerinde yer alan kiralık konutların fiyatı asgari ücretin üstüne çıktı.

HASANPAŞA, AFET GÖNÜLLÜLERİ ARIYOR!

"Kadıköy'de afete hazırlıksız mahalle kalmayacak" diyen Mahalle Afet Gönüllüleri Acil Müdahale Derneği, Hasanpaşa'da eğitimlere başlamak üzere gönüllüler arıyor

● Gökçe UYGUN

Son yıllarda fay hatlarındaki aşırı hareketlilik, Büyük İstanbul Depremi'nin yakın zamanda beklenmesi, bu depremin sonuçlarının yıkıcılığının sürekli gündeme gelmesi üzerine harekete geçen Kadıköylüleri, mahalle mahalle örgütlenmeye başladı. Büyük İstanbul depremi, seller, yangınlar derken girdiğimiz afetler çağında bilinçli olmak, halkın bu tür afetler karşısında kendi örgütlü ağlarını kurmasını sağlamak için Mahalle Afet Gönüllüleri Acil Müdahale Derneği (MAG-AME) bir dizi çalışma yürütüyor. Bu kapsamda "Kadıköy'ün afetlere hazırlıksız mahalleli kalmayacak" diyerek yola çıkan MAG-AME, ilçenin Koşuyolu, Rasimpaşa, Osmanağa, Caferağa mahallelerinde çalışmaları başlattı. Şimdiye dek 100'ü aşkın katılımcıyla eğitimlerini tamamladı.

AMAÇ DUYARLILIĞI ARTIRMAK

Bu dört mahallenin ardından, MAG-AME ve Hasanpaşa Mahallesi Muhtarlığı'nın ortaklığıyla Hasanpaşa Mahalle Afet Gönüllüsü eğitimleri de yakında kurtulacak. Afet bilinci, temel arama kurtarma, afet psikolojisi, temel yangın söndürme, ilk yardım ve afet haberleşmesi başlıklarından oluşan 24 saatlik eğitimin sonunda yapılan 8 saatlik uygulamalı eğitiminin ardından katılımcılar, Mahalle Afet Gönüllüsü olarak AFAD sistemine kaydoluyorlar.

Mahalle Afet Gönüllüleri projesi ile amaç; ekip ve ekipman sağlanarak, mahalle bazında özellikle afet sonrasında ilk kritik saatlerde müdahale imkan ve kabiliyetlerini güçlendirmek, afet riskleri ve bu risklere karşı alınabilecek önlemler konusunda yerel halkı bilgilendirerek afet duyarlılığı ve bilinç düzeyini artırmak.

Mahalle Afet Gönüllüsü çalışmasına katılmak ve sorularınız için Hasanpaşa Mahalle Muhtarlığı'na ya da 0 533 634 78 66 numaralı telefona ulaşabilir; <https://forms.gle/1R1JLGFtkmK31Cq8> adresinden kayıt yaptırabilirsiniz.

FENERYOLU MAHALLESİ'NE YENİ MUHTAR

mezun olan Perihan Umac 20 yıldır Feneryolu Mahallesi'nde oturuyor.

Uzun yıllar görevde olan Feneryolu Mahallesi muhtarı İbrahim Aktaş'ın 9 Mayıs 2022 tarihinde yaşama veda etmesinin ardından mahallede yeniden muhtarlık seçimi yapıldı. 5 Haziran Pazar günü yapılan seçimde Perihan Umac, İşil Setenay Özen ve Zuhal Kağrıncı aday oldu. 3 kadın aday yarıştığı muhtarlık seçimini Perihan Umac kazanarak Feneryolu Mahallesi Muhtarı oldu. Umac, Kadıköy 2. İlçe Seçim Kurulu'nun onayından sonra mazbatasını alarak görevine başladı. Kadıköy'de doğup büyüyen, maliye mezunu olan Perihan Umac 20 yıldır Feneryolu Mahallesi'nde oturuyor.

www.podyart.com

Ayak Bakımı

Ücretsiz danışın!

Çatlak Topuk
Nasır
Kalınlaşmış Tırnak

Detaylı Bakım

(Florence Nightingale hastanesi karşısı)
Bağdat caddesi No: 84/3 Kızıltoprak İstanbul
0 216 492 0722 - 0 532 717 0378

Ormanlar, maden ve enerji uğruna yok ediliyor

“Türkiye Ormanlığı: 2022, Türkiye’de Ormansızlaşma ve Orman Bozulması” raporuna göre her yıl orman yangınlarıyla kaybedilen orman alanlarının 4 katından fazlası maden, enerji, turizm, ulaşım gibi ormancılık dışı amaçlarla yapılan tahsisler nedeniyle yok oluyor

● Erhan DEMİRTAŞ

Türkiye Ormanlıklar Derneği’nin “Türkiye Ormanlığı: 2022, Türkiye’de Ormansızlaşma ve Orman Bozulması” adlı raporu yayınlandı. Prof. Dr. Erdoğan Atmış’ın editörlüğünü yaptığı ve çok sayıda bilim insanının katkıda bulunduğu raporda; Türkiye’deki ormansızlaşma ve orman kayıpları verileri açıklanıyor.

Raporun “Türkiye’de Ormansızlaşma” bölümünde resmi verilere göre ülke ormanlarının 1970’li yıllardan beri artış eğiliminde olduğu aktarılsa da bunun gerçeği yansıtmadığı vurgulandı. Ağaçlandırma olarak kabul edilmeyen rehabilitasyon çalışmalarının, ağaçlandırma çalışmasıyla gösterildiğinin belirtildiği raporda şu bilgiler paylaşıldı: “Ülkemizde 2005 ile 2015 yılları arasında 60 ilin orman alanı artmış, 2’si değişmemiş, 19’unda ise orman alanı azalmıştır. Ormanı artan illerin göç veren iller olduğu, ormanı azalan illerin ise İstanbul ve Kocaeli gibi yoğun göç alan sanayileşmiş ve aşırı kentleşmiş iller olduğu, örneğin Marmara Bölgesi’nde sadece üç ilde ormanların arttığı, geri kalan illerde ormanların azaldığı tespit edilmiştir. Bu nedenle ülke ormanlarının azalma riskinin olduğu söylenebilir.”

“620 BİN HEKTARA ULAŞTI”

“Ormanlar ülke ekonomisine kaynak sağlamak amacıyla yok edilmektedir” görüşünün paylaşıldığı raporda orman kayıplarına ilişkin şu veriler paylaşıldı: “1973’ten beri 2/B ile orman dışına çıkarılan alanların toplamının 620 bin hektara ulaştığı biliniyor (tüm ormanların yüzde 2,7’si). Diğer yandan herkesin bildiği gibi ormanlarımız maden, enerji ve turizm vb. kullanımlar için ormancılık dışı amaçlarla kullanıma açılabilen ve bu alanlar ‘kamu yararı’ gerekçe gösteri-

lerek 49 yıla kadar sürelerle kiralanabilmektedir. Ne yazık ki; orman ekosistemlerinin bu şekilde ormancılık dışı amaçlar için kullanıma açılması son yıllarda oldukça hız kazanmıştır. Kullanıma açılan alanların orman ekosistemi olarak varlığını sürdürme şansı çok azdır. Üstelik bundan sonra tekrar orman ekosistemi oluşturamayacak şekilde yok edilmiş olan bu alanlar, halen arttığı iddia edilen orman alanı rakamları içinde yer almaktadır. İşte bu tür ormancılık dışı amaçlara tahsis edilen ormanların miktarı 2020 yılı itibarıyla 748 bin hektarı (tüm ormanların yüzde 3,3’ü) bulmuştur. Yani 2/B ile orman dışına çıkarılanları (yüzde 2,7) da katarsak ormanlarımızın toplamda yüzde 6’sı politik kararlarla fiili veya hukuki olarak orman olma niteliğini kaybetmiş durumdadır.”

Rapora göre, son 20 yılda ağaçlandırmayla kazanılan orman miktarının tüm ormanların sadece yüzde 0,6’sını (144 bin hektar) oluşturduğu belirtilirken, “Aynı dönemde 2/B ile orman dışına çıkarılan alan 178 bin hektarı (yüzde 0,7), ormancılık dışı amaçlarla yapılan orman tahsis miktarı da 484 bin hektarı (yüzde 2,2) bulmaktadır.” denildi.

MADEN, TURİZM, ENERJİ...

Raporda yer verilen bilgilere göre her yıl orman yangınlarıyla kaybedilen orman alanlarının 4 katından fazlası maden, enerji, turizm, ulaşım gibi ormancılık dışı amaçlarla yapılan tahsisler nedeniyle yok oluyor. Raporda, yanan orman alanlarının tekrar ormana dönüşmesinin mümkün olduğu fakat enerji santraline, maden sahasına, otele, golf sahasına dönüştürülmüş alanların artık ormana dönüşmesinin çok zor olduğu da hatırlatıldı.

“TAHSİSLER DEVAM EDİYOR”

“Bu tür tahsislerle yok edilen ormanların miktarı 2020 yılı itibarıyla 748 bin hektara ulaştığı fa-

kat yine de bu tahsis uygulamalarına, mevzuatta değişiklikler yapmak suretiyle yeni tahsis başlıkları eklenerek devam edilmektedir.” ifadelerinin yer verildiği raporda “2004 yılından 2020 yılına kadar verilen izinlerin toplamı 494 bin hektara ulaşmıştır. Bu miktar tüm zamanlarda verilmiş olan izinlerin yüzde 66’sına yani üçte ikisine denk gelmektedir. Üstelik bu izinlerin kapsamı yapılan mevzuat değişiklikleriyle, gün geçtikçe genişletildiği için verilen izin miktarı özellikle 2012 yılından beri artış eğilimindedir. Hızla artmakta olan bu tahsisler; 2012 ile 2020 yılları arasındaki dokuz yılda toplam 51 bin 663 izin ve bu izinlerle verilmiş olan 342 bin 846 hektar alana ulaşmıştır. Bu verilere göre yılda ortalama 5 bin 740 izin işleminde 38 bin 94 hektar orman alanı ormancılık dışı amaçlar için tahsis edilmektedir.” bilgileri paylaşıldı.

“Ormansızlaşmayla birlikte ormanların ürettiği birçok ekosistem hizmeti de ortadan kalkmaktadır. İklim değişikliğiyle birlikte şiddetini artıran sel ve taşkın felaketleriyle heyelanlar ormansızlaşma arttıkça daha da sık görülmeye başlanacaktır.” uyarısının yapıldığı raporda çölleşme riskine de dikkat çekildi.

“15 KAT ARTTI”

Raporda 2021 yılı “Mega Orman Yangınları Yılı” olarak adlandırıldı. “2021 yılı Türkiye’de orman yangınları konusunda bir felaket yılı olarak tarihe geçmiştir.” ifadelerinin yer verildiği raporda, “2021 yılı

içinde toplam 2 bin 793 yangında 139 bin 503 hektar orman ekosistemimiz yanarak kül olmuştur. Bu miktar yıl içindeki toplam yanan alan miktarı

itibarıyla son 70 yılın en yüksek rakamıdır. Diğer yandan son yıllarda yangın sayısının düşük bir hızda artmasına rağmen, yanan alan miktarının hızla artması orman yangınlarının boyut değiştirmekte olduğunu önemli bir göstergesidir.” denildi.

Raporda ayrıca 2021 yılında orman yangınlarıyla mücadele noktasında başarısız olduğu belirtilerek şu bilgilere yer verildi: “2021 yılından önceki 12 yılın yangın verileri incelendiğinde, yıllık ortalamalar itibarıyla yangın sayısının 2 bin 497, yanan alan miktarının 8 bin 246 hektar ve yangın başına düşen yanan alan miktarının 3,30 hektar olduğu görülmektedir. Buna karşın 2021 yılında yangın sayısı 2 bin 793, yanan alan miktarı 139 bin 503 hektar ve yangın başına düşen yanan alan miktarı ise 49,95 hektar olarak gerçekleşmiştir. Bu verilere göre; 2021 yılında yanan alan sayısı önceki 12 yılın yıllık ortalamasına göre yüzde 11 artarken, yanan alan miktarı 17 kat, yangın başına düşen yanan alan miktarı da 15 kat artmıştır.”

Doğa mücadelesinde BM’ye başvuru rehberi

● Leyla ALP

Doğada yaşanan hak ihlallerine karşı kurum ya da kişiler itirazlarda bulunuyor, Türkiye’de davalar açıyor ya da Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’ne başvuruyor. Bunların dışında bir yöntem daha var o da BM İnsan Hakları Konseyi’ne başvuru yapmak. Fakat bu yöntem Türkiye’de çok bilinmiyor. Doğa Derneği, doğa mücadelesinde yaşanan hak ihlalleri için BM İnsan Hakları Konseyi’ne başvuru süreci ve izlenecek aşamaları anlatan bir rehber yayımladı. Doğa Derneği Hukuk Danışmanı Av. Özlem Altıparmak tarafından hazırlanan rehber, BM mekanizmalarının nasıl kullanılabileceği konusunda yol gösteriyor.

Türkiye’de doğa ve onun bir parçası olan yaşam alanlarının yok edilmesinin her geçen gün arttığına hatırlatıldığı rehberin hazırlanış amacı şöyle açıklanıyor: “Doğanın yok edilmesine karşı Türkiye’de verilen mücadele de her geçen gün artıyor. Ancak doğayı savunan sivil gruplar ne yazık ki, uluslararası prosedürleri bu süreçte sınırlı seviyede kullanıyor. Bu projelere ve yanlış uygulamalara karşı destek alabileceğimiz uluslararası prosedürlerden biri Birleşmiş Milletler insan hakları başvuru mekanizmaları. Türkiye’de doğa koruma alanında neredeyse hiç kullanılmayan bu mekanizmalar, insan hakkı ihlallerini gerekçe göstererek savunuculuk çalışmalarına destek oluşturuyor. Bu rehber, doğa tahribatı nedeniyle yaşanan insan hakları ihlallerinde Birleşmiş Milletler Özel Prosedürlere başvuru yöntemini açıklamak ve bu mekanizmaya başvurmak isteyen kişi ve kurumlara yol göstermek amacıyla hazırlandı.”

Doğa mücadelesindeki insan hakları ihlalleri için bir birey ya da sivil toplum kuruluşunun BM İnsan Hakları Konseyi Özel Prosedürlerine başvuru yapılabildiğinin belirtildiği raporda başvuru kriterleri şöyle sıralanıyor.

● Başvuru, açıkça temelsiz veya siyasi

amaçla yapılmış olmamalıdır.

- Başvuru, ihlal edildiği iddia edilen insan haklarının gerçeği bir açıklamasını içermelidir.
- Başvurunun hakaret içeren bir dille yapılmamış olması gerekir.
- Başvuru, güvenilir ve ayrıntılı bilgilere dayanarak sunulmalıdır.
- Başvuru, yalnızca medyada çıkan haberlere dayanmamalıdır.

BM Özel Prosedürlerine başvuru için Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi başvurusunda olduğu gibi, mağdurun kendi ülkesinde dava açıp neticesini beklemesi, yani iç hukuk yollarını tüketmiş olması şart değil. Ve başvuru internet üzerinden <https://spsubmission.ohchr.org/> adresinden yapılabilir. Fakat başvuru dili Türkçe değil. Başvuru sadece İngilizce, Fransızca veya İspanyolca olarak yapılabilir.

Başvuruda sunulan belgeler Özel Prosedürler Birimi altındaki Hızlı Yanıt Masası tarafından sınıflandırılıp ve Özel Prosedür yetkililerine gönderiliyor. Yetki sahibi uzmanlar, ihlalle ilgili inceleme yapıp ve gelen bilginin güvenilirliği, ihlalin kapsamı, sunulan detaylar doğrultusunda, harekete geçip geçmemeye kararını veriyor. Acil başvurular için ilgili hükümetin cevap süresi 30 gündür. Acil niteliği taşımayan başvurular ve başvuru öncesinde vuku bulunmuş insan hakları ihlallerine iddialarla ilgili iletişimlerde, hükümete bir mektup gönderilir ve iddialara 2 ay içerisinde yanıt vermesi talep ediliyor.

HANGİ DURUMLARDA BAŞVURU YAPILABİLİR?

Peki hak ihlali örnekleri neler? Yani hangi durumlarda başvuru yapılabilir? Rehberde sıralanan örneklerden birkaçı şöyle: Yanlış su politikaları sonucunda bir sulak alanın zarar görmesi durumunda, denizlerde zehirli atık veya müsilaj durumunda, kömürlü termik santral veya benzeri bir işletme faaliyeti kaynaklı hava kirliliği durumunda.

Doğa mücadelesi ve hak ihlallerinde Birleşmiş Milletler mekanizmalarının nasıl kullanılabileceğini gösteren, ‘Doğa Mücadelesi ve Hak İhlallerinde Birleşmiş Milletler Özel Prosedürlere Başvuru Rehberi’ yayımlandı

BAŞVURUDA BU HUSUSLARA DİKKAT EDİLMELİ

Rehberde doğa tahribatı ve zararları nedeniyle yapılacak başvurulara nelere dikkat edilmesi gerektiği de özetle şöyle sıralanmıştır:

- Doğa tahribatı ve zararlar söz konusu olduğunda, olayın ve gerçekleşen ihlalin insan haklarıyla olan bağı ve ilgisini tespit edilmeli, yaşanan tahribatın mağdurların insan haklarına olan etkisi mümkünse verilerle desteklenmelidir
- İhlalden etkilenen kişilerle dair güvenilir

ve somut veriye ulaşmak için muhtarlar, yerel sivil toplum kuruluşları ve hizmet sağlayıcı kurumlarla iletişime geçmeli ve başvuru konusunda kapsamlı bir çalışma yürütülmelidir.

- İhlali açıklamaya yarayacak fotoğraflar, mümkünse akademik görüşler ve uzman incelemeleri, ihlalin giderilmesine dair idareye veya ilgili resmi kurumlara yapılmış daha önceki dilekçeler forma eklenebilir.
- Olayla ilgili bilgi verilirken, ihlalin ilişkili

olduğu alanlar sadece doğaya verilen zararları sınırlandırılmamalı; sağlık, barınma ve gıdaya erişim gibi etkilendiği iddia edilen diğer alanların işaretlendiğinden emin olunmalıdır.

Doğa Mücadelesi ve Hak İhlallerinde Birleşmiş Milletler Özel Prosedürlere Başvuru Rehberi’ni <https://www.sivilsayfalar.org/raporlar/doga-dernegi-doga-mucadelesi-ve-hak-ihlallerinde-birlesmis-milletler-ozel-prosedurlere-basvuru-rehberi/> adresinden indirebilirsiniz.

Yeni basın kanunu neler getiriyor?

İnternet siteleri ve sosyal medya platformlarına dair düzenlemeleri içeren kanun teklifi muhalefetin ve basın örgütlerinin tüm itirazlarına rağmen Meclis Adalet Komisyonu'ndan geçti. Sadece gazetecileri değil sosyal medya kullanıcılarını da ilgilendiren kanun teklifi ile ilgili konuştuğumuz Disk Basın İş Genel Başkanı Faruk Eren teklifin bir sansür yasası olduğunu söylüyor

● Leyla ALP

Sansüre ve çok sayıda cezaya yol açacağı gerekçesi ile eleştirilen sosyal medya ve internet haberciliğine ilişkin düzenlemeleri içeren "Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" TBMM Adalet Komisyonu'nda kabul edildi. AKP ve MHP'li 72 milletvekili tarafından dezenformasyonu önlemek iddiasıyla sunulan ve 40 maddeden oluşan teklif sadece gazetecileri değil sosyal medya kullanıcılarını da ilgilendiren önemli değişiklikler içeriyor.

Muhalefet partilerinin Anayasa'ya aykırılık, sansüre ve çok sayıda hak mahrumiyetine yol açacağı için geri çekilme önergesi verdiği fakat reddedilen kanun teklifine göre internet haber siteleri de süreli yayın tanımına alınacak, basın kartları yeniden düzenlenecek.

Önümüzdeki haftalarda Genel Kurul'da görüşüldükten sonra yasallaşacak ve 1 Ocak 2023 tarihinden sonra yürürlüğe girecek kanun teklifi ile birlikte nelerin değişeceğini derledik.

HABER SİTELERİ KANUN KAPSAMINDA

Kanun teklifi ile 'internet haber sitesi', 'İletişim Başkanı', 'İletişim Başkanlığı', 'Basın Kartı Komisyonu', 'medya mensubu', 'enformasyon görevlisi' gibi ifadelerin tanımı düzenleniyor ve internet haber siteleri de süreli yayın kapsamına alınacak. İnternet haber sitelerinde, faaliyet gösterdiği iş yeri adresi, ticari unvanı, elektronik posta adresi, iletişim telefonu ve elektronik tebligat adresi, yer sağlayıcısının adı ve adresi, kendilerine ait internet ortamında kullanıcıların ana sayfadan doğrudan ulaşabileceği şekilde ve "iletişim" başlığı altında bulundurulması zorunlu olacak.

Bir içeriğin ilk kez sunulmaya başlandığı tarih ile sonraki güncelleme tarihleri, her erişildiğinde değişmeyecek şekilde içeriğin üzerinde belirtilecek.

İNTERNET SİTELERİ KAPATILABİLECEK

Basın duyurularının ve yargı organlarınca verilen yayın yasağı kararları için beyannameler artık Cumhuriyet Başsavcılığı yerine Basın İlan Kurumu'na verilecek. Basın İlan Kurumu (BİK) yayının durdurulmasını hemen talep edebilecek. Yayın durdurma müeyyidesi internet haber siteleri bakımından uygulanmayacak fakat verilen süre içerisinde eksikliklerin giderilmemesi ya da gerçeğe aykırı

DİSK Basın İş Genel Başkanı Faruk Eren'e kanun teklifi ile ilgili görüşlerini ve neden karşı çıktıklarını sorduk.

• Sosyal medya ve internet haberciliğine ilişkin düzenlemeleri içeren Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne neden dezenformasyon yasası deniyor? Ve siz teklife neden karşı çıkıyorsunuz?

Birincisi bunu biz demiyoruz, teklifi getiren iktidarın kendisi diyor. Dezenformasyon, yanlış bilgi, çarpıtılmış bilgi, bizim dilimizdeki yalan haber, asparagas gibi bir

bilgilerin düzeltilmemesi halinde internet sitesi kapatılabilecek.

İnternet sitelerinde yayınlanan içerikler gerektiğinde talep eden Cumhuriyet Başsavcılığına teslim edilmek üzere doğruluğu ve bütünlüğü sağlanmış şekilde 2 yıl boyunca muhafaza edilmek zorunda olacak.

İnternet haber sitelerinde zarar gören kişinin düzeltme ve cevap yazısını sorumlu müdür, hiçbir dü-

zeltme ve ekleme yapmaksızın, yazıyı aldığı tarihten itibaren en geç bir gün içinde, ilgili yayının yer aldığı sayfa ve sütunlarda, URL bağlantısı sağlanmak suretiyle, aynı puntolarla ve aynı şekilde yayımlamak zorunda olacak.

BEŞ TÜR BASIN KARTI OLACAK

Teklifle basın kartı başvurusu, niteliği ve türleri de değiştirildi. Buna göre, basın kartı başvurusu İletişim Başkanlığı'na yapılacak ve bu kart, resmi nitelikte bir kimlik belgesi olarak kabul edilecek.

Beş tür basın kartı olacak ve basın kartı alabilecekler arasında, "Medya alanında faaliyet göstermeleri şartıyla, sendikalar ile kamu yararına faaliyette bulunduğu Cumhurbaşkanlığı kararıyla tespit edilen dernek ve vakıfların yöneticileri" de eklendi.

Basın Kartı Komisyonu 9 üyeden oluşacak ve 2 üye İletişim Başkanlığı'nı temsil edecek. Dokuz üyelik komisyonunda sendikalardan basın kartı sahibi üyesi en fazla olan sendika tarafından belirlenecek bir üye olabilecek. İletişim fakültesi dekanları ve veya basın kartı sahibi gazeteciler arasından üyeler yine İletişim Başkanlığı tarafından seçilecek.

ÜÇ YILA KADAR HAPİS

Teklifle "halk arasında korku ve panik yaratmak saikiyle kamu barışını bozma" gibi gerekçelerle "halka yanıltıcı bilgiyi alenen yayma" biçiminde yeni bir suç tanımlaması yapılıyor.

Türk Ceza Kanunu'na (TCK) eklenmesi planlanan teklifte "sırf halk arasında endişe, korku veya panik yaratmak saikiyle, ülkenin iç ve dış güvenliği, kamu düzeni ve genel sağlığı ile ilgili gerçeğe aykırı bir bilgiyi, kamu barışını bozma-ya elverişli şekilde alenen yayın kimse", bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına çarptırılabilir.

Eğer suç "failin gerçek kimliğini gizlemek suretiyle veya bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenirse verilen ceza yarı oranında artırılarak uygulanacak. Bu madde ile birlikte sosyal medya kullanıcıları hakkında da yaptıkları bir paylaşım nedeniyle dava açılıp ceza verilebilecek.

"BÜYÜK BİR SANSÜR TEKLİFİ"

bizim denetimimize olsun. İstemediğimiz hiçbir görüş paylaşılmasın." Meclis'e gelen büyük bir sansür teklifi.

• Bu kanun yürürlüğe girdikten sonra gazetecileri ve sosyal medya kullanıcılarını neler bekliyor olacak? Bu teklif yasalaşırsa bırakın gazeteciliği herhangi bir sosyal medya paylaşımı bile suç haline gelecek. Hatta o sosyal medya mecrası engellenebilecek. Ama bunların hiçbir manası yok. Gazetecilik devam edecek, yurttaşlar düşüncülerini söylemeye devam edecek.

• Bu kanun yürürlüğe girdikten sonra gazetecileri ve sosyal medya kullanıcılarını neler bekliyor olacak? Bu teklif yasalaşırsa bırakın gazeteciliği herhangi bir sosyal medya paylaşımı bile suç haline gelecek. Hatta o sosyal medya mecrası engellenebilecek. Ama bunların hiçbir manası yok. Gazetecilik devam edecek, yurttaşlar düşüncülerini söylemeye devam edecek.

2022 Dijital Haber Raporu yayımlandı

Oxford Üniversitesi Reuters Gazetecilik Çalışmaları Enstitüsü'nün hazırladığı 2022 Dijital Haber Raporu yayımlandı. Rapora göre habere güven ve ilgi düşüştü

online medyadan haber tüketimi 2 puan artışla yüzde 83'e, televizyondan haber takibi ise 2 puan artışla yüzde 63'e yükselmiş. Sosyal medyadan haber tüketimi ise yüzde 60 ile geçen seneye aynı oranda gerçekleşiyor.

Araştırmaya göre Türkiye'de geleneksel haber kurumları genç nesillere ulaşmakta zorlanıyor. Araştırmanın sonuçlarına bakılacak olursa 18-24 yaş arası gençler, genellikle sosyal medya platformları aracılığıyla haber tüketiyor, yalnızca yüzde 23'ü haber uygulamalarını veya web sitelerini kullanıyor. Gençlerin birçoğu ise Facebook'tan da uzaklaşarak Instagram ve TikTok gibi platformlara yöneliyor.

Raporun Türkiye'ye ayrılan kısmında 20 yılın en yüksek enflasyonun medyayı büyük ticari baskı altında bıraktığına dikkat çekildi. Hali hazırda zor siyasi koşullar altında çalışan bağımsız gazetecilerin giderek artan finansal güvence sorununa işaret edildi.

'Hükümet karşıtı ve alternatif medyanın, hükümet yanlısı olanlara göre ekonomik kriz karşısında daha kırılabilir' olduğu ifade edilerek, AKP hükümetini eleştiren Fox, Tele 1, Halk TV gibi kanallara RTÜK tarafından birçok kez para cezası verildiği hatırlatıldı. Siyasi sansürün bağımsız medyanın üzerine ekstra bir baskı uyguladığı belirtildi ve haber sitelerinin engeli ile haberi yayından kaldırma taleplerinin devam ettiği yazıldı. Özellikle devlet ihalelerinin kötüye kullanılmasıyla ilgili haberlerin hızlı mahkeme kararlarıyla yayından kaldırılması örneği verildi. Bütün bunlar vatandaşların habere erişim hakkını etkileyen girişimler. Bu dikkate alındığında vatandaşların yalnızca yüzde 23'ün medyanın siyasi etkiden bağımsız olduğunu düşüncesinin şaşırtıcı olmadığı dile getirildi. Türkiye'de yanlış ve yanıltıcı haberin yaygın (Yüzde 62) bir endişe kaynağı olarak kalmaya devam ettiği belirtildi.

● Simge KANSU

Türkiye dahil 46 ülkede 93 bin kişinin katıldığı araştırmanın sonuçlarına göre her 10 kişiden dördü "bazen" ya da "çoğunlukla" haberleri takip etmektен kaçınıyor. Araştırmacılar, bu oranın 2017 yılından bu yana 9 puan artış gösterdiğine dikkat çekiyor. İngiltere ve Brezilya dahil bazı ülkelerde haberleri takip etmektен kaçınanların sayısının son beş yılda neredeyse iki katına çıktığı belirtiliyor. Özellikle 35 yaş altındaki kişiler olmak üzere çalışmaya katılanların yüzde 36'sı, haberleri takip etmenin ruh sağlığını olumsuz etkilediğini söylüyor.

Araştırmacılar, koronavirüs pandemisi ve Rusya-Ukrayna savaşı gibi olayların bu artışa neden olduğunu öne sürüyor. Katılımcıların yüzde 43'ü, haber akışında siyasete ve koronavirüse çok fazla yer verildiğini belirtiyor, akışın yeterince değişken olmadığını savunuyor. Araştırmaya katılanların yalnızca yüzde 47'si hâlâ haberlerle çok ilgilendiklerini söylüyor. 2015'te bu oran yüzde 67'di.

TÜRKİYE'DE DURUM NE?

Katılımcıların yüzde 29'u doğrudan haberlere olan güvenlerinin azaldığını ve haberlerin "güvenilmez" veya "taraf" olduğu yönünde görüş bildirdi. 23 ülkedeki okurlar / izleyiciler haberleri güvenilir ve taraf bulurken, yedi ülkede okurlar / izleyiciler haberlere hem güveniyor hem de tarafsız buluyor. Raporun Türkiye bölümündeki sonuçlara göre haber kurumlarına olan güven, geçen seneye kıyas-

la azalarak yüzde 36'ya indi. Haber kurumlarının siyasi olarak kutuplaştığını ve taraf olduğunu düşünenlerin oranı yüzde 38. Buna rağmen araştırmacılar, haberciliğe olan güvenin pandemi öncesine kıyasla yükseldiğini kaydetti. Katılımcıların yaklaşık yüzde 42'si haberlere "çoğunlukla" güvendiğini ifade etti. Bazı kişiler etrafındaki insanlarla tartışmaya yol açtığı gerekçesiyle haberlerden kaçındığını söylediler (%17), bazıları haberlerin kendilerini "güçsüz" hissetmelerine yol açtığını (%16) belirtti. Katılımcıların yüzde 5'i haberleri hiç takip etmediklerini söyledi.

Rapora göre Türkiye'de haber tüketiminde basılı medyadan uzaklaşmanın sürdüğü göze çarpıyor. Basılı medyadan haber takibi yapanların oranı geçen seneye göre 2 puan azalışla yüzde 28'e geriledi. Buna karşın

SOSYAL DESTEK HİZMETİ

KADIKÖY BELEDİYESİ
SOSYAL HİZMET MERKEZLERİ

YENİDOĞAN DESTEK PAKETİ

Kadıköy'de ikamet eden ve ihtiyaç sahibi olduğu tespit edilen gebe veya yeni doğum yapmış annelere yönelik bir hizmettir.

Kadıköy Belediyesi:
(0216) 542 50 00
Dahilî: 1221-1598

Rasimpaşa SHM:
(0216) 349 11 89
418 21 75

19 Mayıs SHM:
(0216) 411 48 33

Kuşçili SHM:
(0216) 349 61 67

Koşuyolu Engelsiz SHM:
(0216) 337 21 21

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | @kadikoybelediye

Haliç'ten kürekçiler geçti

Haliç geçtiğimiz hafta yapılan uluslararası kürek yarışlarıyla tüm İstanbullulara su sporlarını tekrar hatırlattı. Türk ve yabancı toplam 22 kulüpten 360 sporcunun kürek çektiği yarışlarda, Kadıköy temsilcisi Moda Kürek Kulübü de dereceye girmeyi başardı

İstanbul'un en güzel noktalarından biri olan Haliç'te geçtiğimiz hafta Uluslararası Haliç Kürek Yarışları (Golden Horn Rowing Cup) düzenlendi. 18 Türk kulübü ve 4 yabancı kulübün yer aldığı etkinlikte 360 sporcunun kürek çekti.

Masterlar Mix, Kadınlar, Erkekler, Master Kadınlar, Master Erkekler, U19 Kadınlar ve U19 Erkekler kategorilerinde düzenlenen yarışlara İstanbulluların ilgisi de yoğun. Mücadeleler Azapkapı Sahil Parkı, Eyüp Sahil Parkı, Hasköy Parkı ve Nuri Killigil Parkı'na kurulan ekranlardan da takip edildi.

Golden Horn Rowing Cup'ta ilk üçe giren ekipler için Miniaturk İşkesesi'ndeki etkinlik alanında ödül töreni de gerçekleştirildi. Ödül törenine İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanı Ekrem İmamoğlu da katıldı.

HALIÇ'TE KADIKÖY ESİNTİSİ:

Daha bir yaşını doldurmayan, geçtiğimiz yıl ekim ayında amatör bir ruhla kurulan Kadıköylü kürek takımı Moda Kürek Kulübü, Haliç'teki yarışlarda dereceye girmeyi başardı. Kadıköy temsilcisi Master Erkekler kategorisinde 2. oldu. Ulaş Gürpınar'ın arkadaşları ve 'kürek dersi almak istiyoruz' diyen yaklaşık 50 öğrenciyle kurduğu Moda Kürek, Fenerbahçe'de Dalyan Sahil'de bulunuyor. Teknelerine katledilen kadınların isimlerini veren, kadın

ağırlıklı bir kulüp olarak logolarına mor renk ekleyen Moda Kürek, kısa sürede su sporlarında Kadıköy'ün gururlarından oldu. Yarışlar sonunda kategorilerde ilk üçe giren takımlar şöyle oluştu:

MASTERLAR MIX
1- Galata Kürek C
2- Canottieri San Remo
3- Galata Kürek A
KADINLAR
1- Galatasaray
2- Altınboynuz A
3- Haliç Kürek
ERKEKLER
1- Galatasaray
2- Fenerbahçe

3- Şişecam Çayırova
MASTER KADINLAR
1- C.R.C Thessaloniki
2- İdealtepe Amatör Balıkçılar
3- Haliç Kürek B
MASTER ERKEKLER
1- Galata Kürek A
2- Moda Kürek A
3- Altınboynuz A
U19 KADINLAR
1- Fenerbahçe
2- Galatasaray
3- Şişecam Çayırova
U19 ERKEKLER
1- Galatasaray
2- Fenerbahçe
3- Şişecam Çayırova

SULTANLAR İKİNCİ HAFTAYI GALİBİYETLE KAPATTI

Filenin Sultanları, geçtiğimiz hafta oynanan Milletler Ligi 2. hafta karşılaşmalarını 2 galibiyet ve 2 mağlubiyetle kapattı. Milliler 3. hafta karşılaşmaları için Kanada'nın Calgary şehrine gidecek

A Milli Kadın Voleybol Takımı, Brezilya'da oynanan Milletler Ligi'nin 2. hafta karşılaşmalarını 2 galibiyet ve 2 yenilgiyle kapattı. Milletler Ligi'nin 2. haftasına ev sahibi Brezilya ile karşılaşarak başlayan Milliler salonundan 3-1 mağlup ayrıldı. Çok çekişmeli bir mücadeleye sahne olan 2. maçta ise rakip Sırbistan oldu. Öne geçtiği maçta rakibine yakalanan Filenin Sultanları bu maçta da 3-2 yenildi. 3. maçında Almanya'yı 3-0 gibi net bir skorla geçen A Milli Takım, Brezilya etabının son maçında ise Güney Kore ile karşılaştı. Filenin Sultanları, Ebrar ve Zehra'nın yıldızlaştığı maçta Güney Kore'yi 3-1 yenerek Milletler Ligi'nin Brezilya etabını tamamlamış oldu.

Filenin Sultanları'nın, Milletler Ligi 3. hafta karşılaşmalarını Kanada da oynayacak. 29 Haziran ile 2 Temmuz tarihleri arasında Calgary'de gerçekleşecek turnuvada rakipler bu kez Kanada, ABD, Japonya ve Hollanda olacak.

İLK HAFTA ANKARA'DA OYNANMIŞTI

Milletler Ligi'nin ilk hafta maçları Ankara'da oynanmıştı. Milliler ev sahibi olarak İtalya, Bulgaristan ve Belçika'yı yenerken tek mağlubiyetini Çin karşısında almıştı. Bu mücadeleler Kadıköy Belediyesi'nin Kalamış Parkı'na kurduğu dev ekrandan Kadıköylüler tarafından da heyecanla takip edilmişti.

İstanbul'ta triatlon heyecanı

Koşu, yüzme ve bisiklet gibi üç sporun bir arada yapıldığı triatlon heyecanı İstanbul'da yaşandı. Yaklaşık 400 sporcuya yapılan yarışlara ilgi büyüktü

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin iştiraki Spor İstanbul tarafından düzenlenen İstanbul Sprint Triatlonu, Beylikdüzü Gürpınar Parkuru'nda gerçekleştirildi. Triatletler zorlu yarışmada 750 metre yüzme, 20 kilometre bisiklet ve 5 kilometre koşu etaplarını tamamlayarak varış çizgisine ulaştı. Dereceye giren sporcular için yapılan ödül töreninin ardından organizasyon sona erdi.

İstanbul Sprint Triatlonu'nda günün en iyi derecesi 1:08:21'lik süresiyle Burak Pak'tan geldi. Genel Klasman Erkekler'de ikinci sırayı 1:08:55 ile Behzad Nobaripour aldı. Bahadır Tama ise 1:09:06'lık derecesiyle üçüncü oldu. Kadınlar Genel Klasman'da ise Özge Uzun 1:17:28'lik derecesiyle birinci oldu. Elena Norenko, 1:26:23'lük derecesiyle üçüncü, Merve Öner ise 1:26:50'lik derecesiyle üçüncü sırada yer aldı.

Tarihin en büyük doping skandalı

Spor rekabetine hile karıştırılması sporun tarihi kadar eski bir olgu. Bilimin ve teknolojinin gelişmesiyle beraber spora karıştırılan hile, adil olmayan oyun anlayışı da zamanla evrim geçirdi. Sporcuların yüksek performans için vücutlarına aldıkları ilaçlar, dopingler hem çeşitlilik hem de gelişme gösterdi. Anti doping uygulamaları bir adım geriden gelerek doping testleriyle gerçeği açığa çıkartsa da doping dünyası da hiçbir zaman hız kesmedi. Ancak doping tartışmalarının çatallandığı, farklı görüşlerin ortaya atıldığı kısım ise devlet eliyle organize şekilde yapılan doping uygulamaları oldu. 2015 yılına kadar bu konu bir spekülasyon olarak kaldı. Tüm spor dünyası, Soğuk Savaş döneminde Doğu Alman sporcuların organize şekilde doping yaptığını inaniyor ancak bu kanıtlanmadığı için sadece spekülasyon olarak kalıyordu. 2014 yılında Almanya'da çekilen bir belgeselle başlayan süreç ise Rusya'yı spor tarihinin en büyük doping skandalının merkezine oturtup yine tarihin büyük cezasını yemesine sebep oldu.

Hansjoachim Seppelt, ARD kanalında 'Rusya Nasıl Şampiyonlar Yarattı?' isimli bir belgesel yayınladı. Belgeselde ortaya atılan iddialar yenilir yutulur cinsten değişti. İçlerinde Londra Maratonu'nu kazanan atlet Liliya Shobukhova ile madalyalı eski disk atıcı Yevgeniya Pecherina'nın da olduğu bazı Rus sporcular, ülkelerinde dopingin her türlü süsünü yapıldığını, devletin bu duruma bildiği hatta bilmenin ötesine geçerek sistemli bir organizasyonla doping testlerini örtbas ettiğini, Rus sporcuların neredeyse tamamına yakınının doping yaptığını iddia ediyordu. Belgesel spor dünyasında büyük ses getirdi. Rusya iddiaları yüksek perdeden yalanlarken Dünya Anti Doping Ajansı (WADA) ile Uluslararası Atletizm Federasyonları Birliği (IAAF) iddiaları araştıracaklarını açıkladı.

2014 SOCHİ DÖNÜM NOKTASI

WADA ilk bağımsız bir kurul tarafından yazılan ilk raporunu 2015 yılında açıkladı.

Buna göre Rusya Spor Bakanlığı, Rusya Anti Doping Ajansı ve Moskova Doping Laboratuvarının merkezinde olduğu bir yapı, dopingli çıkması muhtemel sporcuların numunelerini ya da dopingli çıkanları temiz numunelerle değiştiriyordu. Üstelik rapora göre bu yapı, ev sahipliğini yaptığı 2014 Sochi Kış Olimpiyatları'nda bu durumu tamamen sistemleştirmiş ve yüzlerce Rus sporcunun numunesiyle oynamıştı. Rusya'nın bu iddialara cevabı çok sert oldu. İddialar kesin bir dille yalanlanırken, kurulan sistemin başında olduğu iddia edilen Rusya Spor Bakanı Vitaly Mutko terfi ettirilerek Başbakan Yardımcılığı'na atandı. Kılıçlar artık çekilmişti. WADA ise karşı bir hamle yaparak ilk raporu yazan ekibin içinde yer alan Prof. Richard H. McLaren'ı çok daha detaylı bir rapor yazması için görevlendirdi. Bu ikinci rapor çok ise detaylı ve cesur iddialarla ortaya çıktı; McLaren, Rusya'nın yaz ve kış olimpiyatlarında, en az dört yıl boyunca devlet destekli bir doping programı yürüttüğünü iddia ediyordu.

MÜSABAKALARDAN MEN CEZASI

Rusya her ne kadar itirazlarını yükseltse de yayınlanan raporlar sonrasında uluslararası cezalar almaya başladı. İlk olarak 2016 Rio Olimpiyatları ile 2018 PyeongChang Kış Olimpiyatları'na ülke olarak katılmaları yasaklandı. Rusya Atletizm Federasyonunun (RUSAF) üyeliği de askıya alındı. Ancak cezalara rağmen Rusya geri adım atmıyıp işbirliğine yanaşmayınca en büyük ceza geldi. WADA, Rusya'nın 4 yıl boyunca daha tüm uluslararası spor müsabakalarından men edileceğini açıkladı. Ancak Rus sporcular müsabakalara Rusya bayrağı, ulusal marşı gibi simgeleri taşımadan katılabilecekti. Buna çözüm olarak da ROC (Rusya Olimpiyat Komitesi) bayrağı kullanılması ve ulusal marş olarak da Rus besteci Pyotr Çaykovskiy'nin 1. Konçertosu'nun bir bölümünün çalınması kararlaştırıldı. Spor Tahkim Mahkemesi (CAS) Rusya'dan gelen itirazlar sonrasında aldığı kararla 4 yıllık cezayı 2 yıla indirdi. Ancak bugün hâlâ Rusya'nın cezası devam ediyor. Kasım ve aralık aylarında Katar'da düzenlenecek Dünya Kupası, Rusya'nın cezasını bitireceği uluslararası turnuva olacak.

HER ŞEY BİR BELGESELLE BAŞLADI

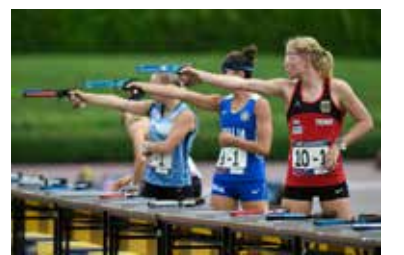
2014 yılının aralık ayında Alman gazeteci

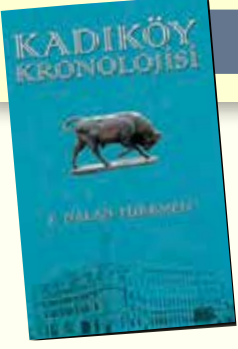
AQUATLON: Yüzme ve koşma sporlarının bir kombinasyonundan oluşan aquatlon sporunun ortaya çıkışı, 1950'li yıllarda Avustralya'da dayanıklılık üzerine yapılan bir yarış türüne dayanır. Bu fikir ABD'nin Pasifik Okyanusu kıyısındaki en kalabalık eyaletlerinden California'da yaşayanlar tarafından 1960'li yıllarda geliştirilince aquatlon sporunun tanımı ve kuralları da netleşti. Katılımcılar önce 2.5 km'lik bir sahil parkurunu koşar, daha sonra 1 km'lik bir yüzme etabı gerçekleştirir ve son olarak da bir kez daha 2.5 km koşarak yarışını tamamlarlar. En hızlı olan yarışçı kazanmış sayılır. Dayanıklılık temelli bu spor günümüzde dünyanın her bölgesinde ilgi görmektedir.

MODERN PENTATLON:

Modern olimpiyatların kurucusu Pierre de Coubertin tarafından geliştirilen bu spor, yüzme, koşu, atıcılık, eskrim ve binicilik disiplinlerinin oluşturduğu bir spordur. Kurallar, her spor dalının ayrı ayrı yarışıldığı oyunlardakiyle aynıdır. Yarışma parkuru tüm yarışmacılar için standarttır. Havuzda 200 metre serbest yüzme, epe disiplini eskim, engel atlama disiplini binicilik ve 3.200 metre koşu ile 4x5'lik koşu atış kombinasyonu içermektedir. Ayrıca bu sporun Laser-Run alt kategorisi atış ve koşudan; Biathlon kategorisi yüzme ve koşudan; Triathlon kategorisi atış, yüzme ve koşudan; Tetrathlon ise yüzme, eskrim, atış ve koşudan oluşmaktadır. Sporun adı, Yunanca 5 anlamına gelen 'penta' sözcüğünden gelmektedir.

KADIKÖY'ÜN KRONOLOJİSİ (18)

M.Ö.

685

M.S.

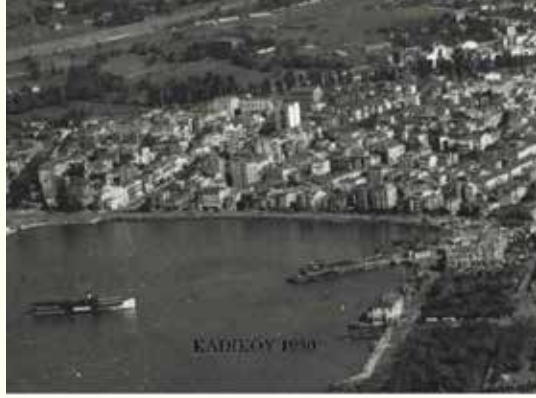
2020

Hazırlayan: Gökçe UYGUN

Tarihsever Gazete Kadıköy okurları; bugüne dek sizlere ilçemizin geçmişine dair pek çok haber sunduk, köşeler yayınladık ve yayınlamaya da devam ediyoruz. 'KADIKÖY'ÜN KRONOLOJİSİ' de bu zincirin halkalarından... Bu yazı dizisinde temel rehberimiz Marmara Üniversitesi Fen- Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. F. Nalan Türkmen'in Yeditepe Yayınevi tarafından basılan "Kadıköy Kronolojisi" adlı kitabı. Bu eserden alıntılarımız kimi ilginç tarihsel olayları, kendi arşivimiz ve diğer kaynaklarla zenginleştirerek size sunuyoruz.

1929

◆ Eski bir asker emekli olan Aydınlı Mustafa Güler, Suadiye Plajı ve tesislerini hizmete açtı. Plajın bulunduğu yer, o yıllarda Kadıköy merkezine dahi ulaşımın neredeyse imkansız olduğu sapa bir yerdi. Plajın hayata geçirilmesi için ustalar haftalarca kayaları kırmak zorunda kalmış, üstelik plajın kumu da buraya kayıklarla taşınmıştı. Plaj ve yanında bulunan otel yıllarca İstanbul'un en görkemli eğlence merkezi olmuştu. Plaja giden yol, iki tarafı ağaçlı güzel bir asfalttı. "Antre", yani giriş 40'lı yıllarda 35 kuruşturdu. En büyük özelliği ise denize merdivenle inilmesiydi. Plajdan geceleri de yararlanılabilmeye için deniz, iki kuvvetli projektörle aydınlatılıyordu. Mustafa Güler, ölüm tarihi olan 1952 yılına kadar işleriyle bizzat ilgilendi. Ardından işin başına geçen oğlu Murat Güler ancak 10 yıl dayanabildi ve 1962 yılında plajı ve oteli sattı.

büyük ve önemli bir merkez olan Üsküdar Sancağı'na bağlı olan Kadıköy, 1930'da ilçe oldu. Bu tarihte Kadıköy'ün Kızıltoprak ve Erenköy olmak üzere iki bucağı vardı.

◆ Süreyya İlmen, Yoğurtçu çayırına ağaç diktiler, Yoğurtçu Parkı'nın ilk temelini attı. Ancak Süreyya Paşa'nın burayı park yapması çok da kolay olmamış. Kadıköy Kızılay Şube Başkanlığı görevi aracılığıyla çayırı ıslah etmek için gerekli olan finansmanı sağlamak üzere bağış toplama girişiminde bulunmuş. Bunun için kartpostallar, biletler bastırılmış. Tahta köprü girişine Kızılay çadır kurmuş, geçip içine oturmuşlar. Marangoz Abdullah Efendi'ye yaptırdıkları camlı, kapaklı, kilimli panolarda dere ve çayırın ileride alacağı manzaranın krokisini yerleştirmişler. Panolarda ayrıca toplanan yardımların listesi ile yapılan harcamaları gün gün işliyorlarmış. Gelip geçerken yapılan çalışmaların dökümünü

1930

◆ 23 Mart: Kadıköy, 1869 yılında o zamanlar daha

okuyan Kadıköylüler ciddi katkılarda bulunmaya başlamışlar. İş o kadar ses getirmiş ki gazetelerde "Kadıköylüler kendi işlerini kendileri görüyor... Belediyenin yapması gereken düzenlemeleri halk yapıyor..." haberleri çıkmaya başlamış. Kadıköy halkının ellerinde kazma kürek, Süreyya Paşa'yı da el arabasıyla toprak taşıyan resmeden bir karikatür bile yayınlanmış. Daha sonra Kadıköy Belediyesi yapılan işleri üstlendip Yoğurtçu Parkı'nı açmış.

◆ Avustralya kraliyet ailesi mensubu Maria Pia'nın Moda deniz hamamlarının üzerinde yer alan malikanesi yandı.

◆ Süreyya Sineması'nda ilk sesli film gösterimi sunuldu.

◆ Sakıgzülü Sokak ve Kadife Sokak'ın keşiştiği köşede yer alan, Kadıköy'de varlığı bilinen en eski tiyatro salonu olan (Modalı banker Zanni Stefanos Skilitçis'in bağışladığı arsa üzerine Kadıköy Rum Cemaati Vakfı tarafından 1873 yılında yaptırılmış) Apollon Tiyatrosu, Hale Sineması adını aldı. 1961 yılında da Reks sineması olarak hizmet vermeye

başladı. Bina, 1996 ve 2006'daki tadilatlarla çok salonlu hale geldi ve adı salon sayısındaki artışı ifade etmek üzere iki x içerecek şekilde Rexx olarak değiştirildi. Sinema, Mart 2020'de kapandı.

◆ 30 Eylül:

Yerli havacılığın efsane ismi tayyareci Vecihi Hürkuş, Fikirtepe'de Vecihi x adını verdiği tek motorlu bir eğitim uçağı yaptı ve bu uçağa uçtu.

Mutfağımızdan

Tarifler

Hazırlayan: Özge ÖZVEREN MUSLU

Yazın gelmesiyle birlikte hafif yemekler tercih ederiz. Ben de sizler için yenilmesi rahat hazmı kolay küçük bir menü hazırladım. Şimdiden herkese afiyetler olsun...

SOĞUK ÇORBA

Malzemeler;
500 gram yoğurt
4 su bardağı soğuk su
3 adet salatalık
4 yemek kaşığı ince bulgur
1 tepeleme yemek kaşığı kuru nane

3 yemek kaşığı haşlanmış nohut
2 diş sarımsak
2 yemek kaşığı zeytinyağı
1 tutam tuz
Süslemek için: 1 tutam dereotu

doğrayın. Yoğurdu suyla birlikte güzelce çırpın ve içerisine salatalıkları, haşlanmış nohutu, haşlanmış bulguru, tuz, zeytinyağı ve rendelenmiş sarımsağı ekleyin. Son olarak kuru naneyi de ilave edip, güzelce karıştırın, dereotu ile süsleyerek servis edin. Afiyet olsun.

Yapılışı;

Bulguru bir tencereye alın ve üstüne geçecek kadar su ekledikten sonra ocağın altını açıp 10 dakika kadar haşlayın. Haşlanmış bulgurları soğuk sudan geçirin ve süzün. Salatalıkları küp küp

SEMİZOTLU BÖRÜLCE SALATASI

Malzemeler;
400 gr. haşlanmış börülce
1 demet semizotu
1 adet kırmızı soğan
1 tutam dereotu
3-4 adet közlenmiş kapyra biber
5-6 adet kornişon turşusu

Yapılışı;
Derin bir salata kabında tüm malzemeleri karıştırın. Sos için; bir kasede tüm malzemeleri iyice karıştırıp salatanın üzerine döküp karıştırın, üzerini cevzile süsleyip servis yapabilirsiniz.

VANİLYALI BUZLU YEŞİLÇAY

Malzemeler;
1,5 litre su
4 tatlı kaşığı yeşil çay
1 yemek kaşığı esmer şeker
1 tatlı kaşığı bal

Yapılışı;
Suyu derin bir tencerede kaynatın ve kapalı bir çay süzgecine aldığınız iri yapraklı yeşil çayı kaynayan suya atın, ocağın altını kapatın. 15 dakika kadar demleyerek yeşil çayı hazırlayın. İnanan çaya bal, esmer şeker ve limon suyunu ilave edip, hızlıca karıştırın. Hazır durumda olan demlenmiş yeşil çayı geniş

ağızlı bir sürahiye alın. Ayıklayıp, yıkadığınız nane yapraklarını incecik kıydıktan sonra sürahiye koyun ve hazırladığınız çayı buzdolabında soğutun. Servisi öncesinde buz küplerini ilave edip, karıştırdıktan sonra servis bardaklarına alın. Birer top vanilyalı dondurma ilavesi ile bekletmeden servis edin.

Gönüllülerden gelenler

Suadiye'den Diyarbakır'a malzeme desteği

Suadiye Gönüllüleri Anadolu'daki ihtiyaç sahibi okullara desteklerini sürdürüyor. Gönüllüler bu kez, Diyarbakır Beşyüzevler İlkokulu'na laptop bilgisayar, yazıcı, A4 kağıt ve çeşitli kırtasiye malzemeleri gönderdi. Suadiye Gönüllü Evi Başkanı Suat Ağan; "Aydınlık bir gelecek için bilgisayar'ın

eğitimde en önemli araçlardan biri olduğunu biliyoruz. Bilgisayar bağışları ile teknolojik altyapısı eksik olan okulların ihtiyaçlarını karşılayarak teknolojik sınıflar oluşturmaya çalışıyoruz." dedi. Okul yetkilileri ve öğrenciler destekleri nedeniyle Suadiye Gönüllüleri'ne teşekkür etti.

Erenköy Gönüllüleri konseri

Şef Bülent Yılmaz yönetimindeki Erenköy Gönüllüleri ve Turkuaz Türk Halk Müziği Topluluğu, Kadıköy Belediyesi Evlendirme Dairesi'nde konser verdi. Konserin açılış konuşmasını Gönüllü Evi Başkanı Necla Yılmaz Karaman yaptı. Sunumu Handan Oldaç'ın yaptığı konserde, şef Bülent Yılmaz'ın büyük bir titizlikle ve özenle yetiştirdiği koristlerin, birbirinden güzel okudukları türküler, salonu dolduran seyirciler tarafından defalarca alkışlandı. Konserde konuk olarak katılan İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuarı Öğretim üyeleri Ali Yılmaz, Mustafa Demir Kaya ve Nişantaşı Üniversitesi Devlet Konservatuarı Öğretim Üyesi Müslüm Akdemir, "Sanı Saçlım Mavi Gözlüm" şarkısını birlikte söylediler. Erenköy Gönüllüleri Başkanı ile Müzik Gönüllüleri Başkanı Bahar Arduç bu güzel ve başarılı konser için şef Bülent Yılmaz ve sunumu yapan Handan Oldaç'ı tebrik ederek çiçek takdim etti.

20. ÇOCUK TİYATRO FESTİVALİ BAŞLIYOR!

01-15 Temmuz 2022 | 21.00
Özgürlük Parkı Tepe Sahne

Ücretsiz davetiyeniz; etkinlik günü saat 14.30'dan itibaren Özgürlük Parkı güvenlik noktasından temin edebilirsiniz.

kadikoy.bel.tr | 444 55 22 | @kadikoybelediye

BULMACA

Hazırlayan: Mustafa Başaran / bilmecceci@hotmail.com

KELİME AVI BULMACA

T Y N E M U S K A R S İ
N A D U K D U A Ğ İ U S
N D R A A L N S A G N U
E T M U U İ R T U İ T M
L U S S S M L S M N A E
S İ U Ş B U A İ U S G R
R K P A S T R S U N E U
A L A E V D İ R U R A B
U K P A R A E N F S İ K
K A S U S T L S U P Y A

Aşağıdaki sözcükleri bulmacada arayın ve bulduklarınızı karalayın. Geride kalan harfler bir şairin dizisini oluşturacaktır.

SULTA SUNTA
SULUK SUPAP
SUMAK SUPYA
SUMEN SURAT
SUMER SURET
SUNAK SUSAK
SUNGU SUSAM

SUDOKU BULMACA

5	7	4				2			8
	3								4 9
						8 6			
							3 1 7		
2	9	7							
	8			4 5					
6	4	2							
				3 6			8		
				5			9		

Her satır, her sütun ve 3x3'lük her kutuya, 1'den 9'a kadar rakamlar yerleştirilecektir. Her satır, her sütun ve 3x3'lük kutu bölümlerinde 1'den 9'a kadar sayılar bir kez kullanılacaktır.

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA

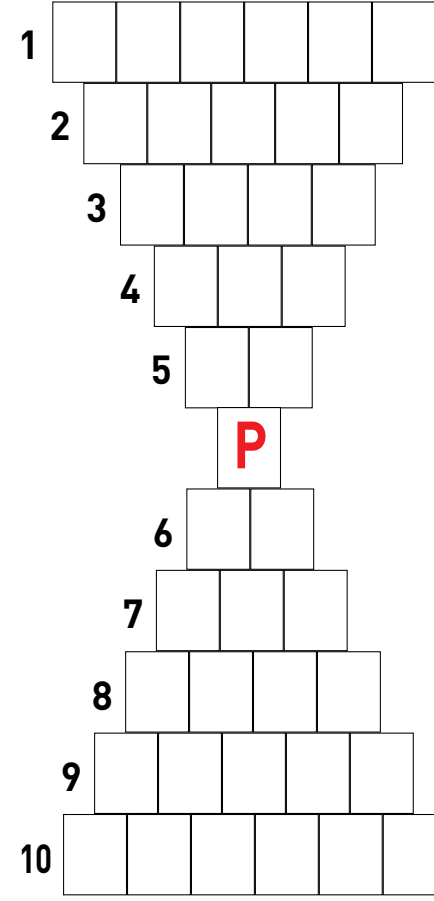
1. Kendi kendine yetişen, üzerine armut aşılana ağaç, yaban armudu - İbrahimî dinlerde ve Mandaizmde kendisinden söz edilen Tufan peygamberi - Tirmik denilen tarım aracı - Akıllı 2. Saldırı - Genel - Hayvansal bir besin maddesi - Hitit 3. Favori - Yüküm, mecburiyet - Toz halindeki cevher veya kömürün su ile karışmış hali - Kara kış 4. Metal gibi parlak olan renk - Şekerin kaynatılarak katılaşması yolu ile yapılan, renkli ve kokulu, ağızda güç eriyen şeker - Çin, Vietnam ve Malezyada yetişen değerli bir bitki 5. Uygulamalı - Hile, entrika - Hazır - Süt şekerini üzüm şekerine çeviren bir bağırsak enzimi 6. Damla hastalığı - Eksiklik - Kurmaca veya gerçek olaylara dayanan uzun edebî tür - Verme, ödeme 7. Sonu olmayan gelecek zaman - İşe yatkın, becerikli - Kalay elementinin simgesi 8. Olumsuzluk öneki - Çevik - Zayıf, çelimsiz, sıska - Uluslar arası af örgütü 9. "... Fetahoğlu" (dizi, sinema oyuncusu) - Molibden elementinin simgesi - Ham madde işlenerek yapılan her türlü mal 10. Yağ, peynir ve yoğurdun yeşilimsi suyu (yöresel) - Personal computer (kısa) - Bir firmanın ani batışı 11. Özel gezinti gemisi - Ağabey (yöresel) - Kalori 12. Bir gök cisminin teker biçimde görülen yüzü - Balık avlamakta veya yük taşımakta kullanılan, tek veya iki direkli ve açık güverteli, büyük kayak 13. Dar, uzun ve hafif bir yarış kayığı - Aynaların arkasına ve kaplama metal eşyanın yüzüne sürülen ince tabaka - Bir ilimiz 14. "... Fawer" (yazar) - Akıl - Maundan yapılmış 15. Doğu ve Güneydoğu

Anadolu'ya özgü bir tür köfte - Anayasa ile ilgili - Gidilen yerde geceyi geçirme 16. Erzurum'un bir ilçesi - Değerli bir orkid türü - Cennet - Hollanda'nın plaka işareti 17. Yetersiz miktarda - Duman kırı - Kıraya verilerek gelir getiren ev, dükkân, tarla, bağ vb. mülk - Kuşbaşından daha küçük et parçalarının soğan, biber, maydanoz, domates vb. ile bir sac üzerinde pişirilmesi sonunda hazırlanan kebab türü 18. Fırında pişirilen tatlı çörek - Kazakistan'ın başkenti - Genişlik - Kalsiyum elementinin simgesi - Antalya'nın bir ilçesi 19. Gökçeada'da, yurdumuzun batıdaki en uç noktası olan burun - Ölen bir kimsenin vasiyetini yerine getirmekle yükümlü olan kimse - Sahnede oynanmak için yazılmış oyun - Bir nota 20. Kefillik - Zaviye - Bir palmye türü.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Eski Türklerde kutsal sayılan hekim - Mah - Gereksiz, anlamsız, boş söz 2. Özgü - 14 bin yıl önce batarak yok olduğu ileri sürülmüş efsanevi kıta - Lahza - Namuslu - Haydi, haydin, haydin bakalım! - Tat, lezzet 3. Bir nota - "... Horozoğlu" (dizi, sinema oyuncusu) - Genellikle sebze ve etleri, hamurla kapak kenarı iyice kapatılmış tencere içinde pişirme tekniği - Güreşte bir dal 4. Tahtadan yapılan karyola (yöresel) - Çit - Avrupa kıtasında kalan topraklarımıza verilen ad - Bağışlama 5. Bir ayakla üzerine binilip öbür ayakla yeri teperek yol alınan ve bir yönetime kolu ile arka arkaya iki tekerleği bulunan çocuk oyuncuğu - Doğru, düzgün - Zambiya'nın başkenti 6. Mersin'de antik bir kent - Tayin etmek - Altın elementinin simgesi - Düz ve korkuluksuz su taşıtı 7. Yeni Zelanda'nın plaka işareti - Uzak Doğu'da yetişen Amerikan elmasından çıkan zambak - Pulluk, büyük sabun - Şart eki - Satrançta bir taş 8. Kilim, yünden dokunmuş yaygı - Boks maçında yumruk etkisiyle yere düşen ve on saniye içinde kalkıp devam edemeyen oyuncunun yenilmesi durumu 9. Bir çizgi dizi karakteri - Bir ilimiz 10. Su - Bir haber ajansı (kısa) - Vücudu yumuşak sık kıllarla kaplı, iskeletleri hafif yapılı, uçabilen memeli hayvan 11. Havalanan toz-

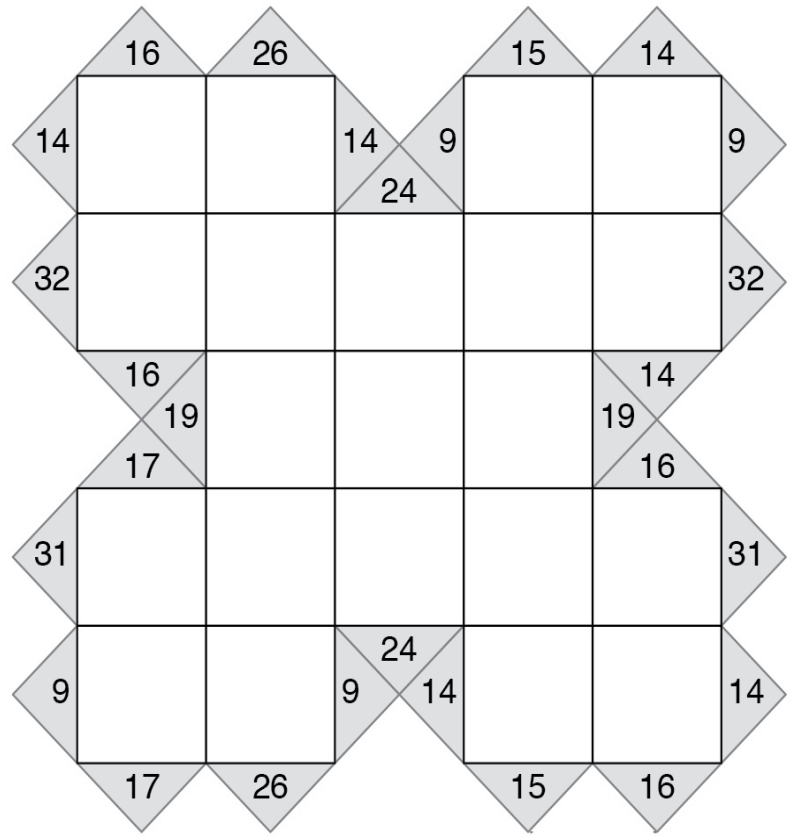
KUM SAATİ

Tanımlara uygun yanıtları yerlerine yerleştirin. P harfini ipucu olarak veriyoruz. P'den başlayarak yukarıya ve aşağıya doğru sözcüklere birer harf ekleyerek diğer sözcükleri oluşturacaksınız.

- Gemi süvarisi.
- Tarlaya atılan tohumu örtmek için gezdirilen, ağaçtan geniş araç, sürgü.
- Oyunda berabere kalma.
- Yassı, basık.
- Panama'nın plakası.
- İtalya'da bir ırmak.
- Bir bıyık türü.
- Tüylü hayvan derisi.
- Bir yere gelen ya da bir yerden gönderilen mektup ve emanetlerin tümü.
- Konçlu ve kaba potin.

KAKURO BULMACA

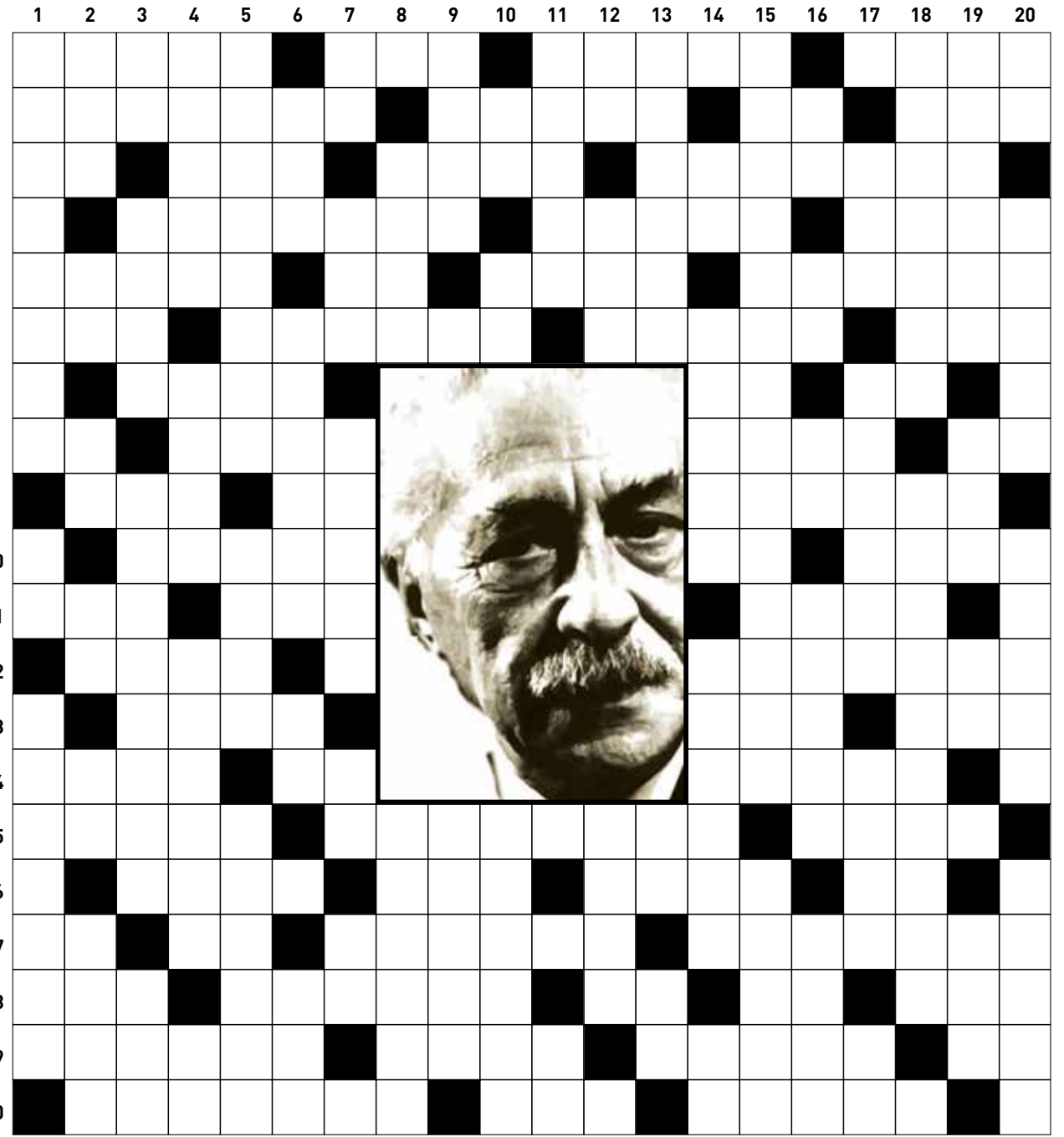
Kurallar basit. 1-9 arası rakamları kullanarak, boşlukları doldurun. Bunu yaparken karelerin toplamının, bağlı hücredeki sayıya eşit olmasını sağlayın ve bir rakamı sadece bir kere kullanın.

1. Kaptan, 2. Tapan, 3. Pata, 4. Pat, 5. Pa, 6. Po, 7. Pos, 8. Post, 9. Posta, 10. Postal.

Bir kare alevdir bu karanfil
Yarın dudüğünden getirilmiş /
KELİME AVI BULMACA
KUM SAATİ

ÇÖZÜMLER

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ

M	I	M	A	R	S	I	N	A	N	P	A	P	A	Z	I	A	S
A	B	I	R	A	L	I	Z	A	R	I	N	L	A	O	T	O	
A	R	Z	E	B	A	N	I	A	R	O	M	A	T	I	K	R	
L	E	Y	S	I	N	E	M	A	I	N	A	Y	E	T	B	U	
E	A	Ç	T	İ	E	D	İ	N	I	M	N	İ	H	A	N		
S	A	V	Ş	E	H	İ	T	M	A	M	U	T	B	A	L		
E	C	E	N	E	A			L	A	F	A	Z	A	N			
F	A	R	A	D	A			A	T	A	R	İ	İ				
R	S	A	Y	E				T	U	N	R	A	F				
L	K	İ	R	A				L	I	V	A	R					
A	N	A	P	A	R			K	A	L	İ	N	İ	S			
M	E	N	B	R				A	A	Y	F	A					
E	V	L	A	T	A			S	U	A	T	E	L				
A	M	A	N	O	S			İ	R	A	D	E	T				
İ	L	I	M	M	S	I	R	A	K	S	P	Ü	R	E			
S	E	N	A	B	R	A	U	T	K	U	E	R	K	E	A		
A	K	A	N	A	A	T	K	A	R	L	A	L	E	K	E		
S	A	D	E	Ç	A	K	A	R	M	A	D	A	E	F	E		
Y	E	L	E	Ç	E	K	O	P	O	A	M	M	E	İ	L		
F	M	E	T														

ların veya sisin oluşturduğu bulanıklık - Dahili 12. Merhem, ilaç - Kent dışı piknik alanı - İlk Çağ'da kendi yasalarıyla yönetilen bir veya birkaç kentten oluşan devlet 13. Zarara uğrama tehlikesi - Utanma duygusu - Neodim elementinin simgesi 14. Edebiyat (kısa) - "Ahmet .... Dıranas" (resimdeki yitirdiğimiz şair) - Soyululuk - Eski Mısır tanrısı 15. Gerekli şeylerle ilgilenmekten kaçınma durumu, bir şeyi umursamama durumu - Avrupa'da bir ulus 16. Toryum elementinin simgesi - En kısa zaman - Radyum elementinin sim-

gesi - Tekirdağ'ın bir ilçesi - Mektup 17. Bir işi yapabilmek gücü - Ana saptan çıkan yan çiçekleri, sapları hep aynı uzunlukta olan çiçek durumu - Taşıtlarda, lastiklerin takıldığı tekerleğin çember biçimindeki bölümü - Beyaz 18. Yapıları oluşturan proteinli madde - Balkanlar'da bir ülke 19. Güven - Cet - Sodyum elementinin simgesi - Taneli bir meyve 20. Sıfat eki - Göreceli - Bir motorda biyellerin doğrusal hareketini dairesel harekete çeviren dingil - Donanma ve şenliklerde kullanılan çeşitli yanıcı veya patlayıcı maddeler.

Bir Kadıköy sakini olan Nazım Hikmet'in Erenköy yılları 1932'de başlar. Piraye'yle evlenme kararı almalarından sonra Piraye ve Nazım'ın aileleri birleşip Erenköy'de Mehmet Ali Paşa köşkünün karşısındaki Mithat Paşa köşkünü tutarlar. Büyük bahçesi, çamlıkları, yemişliği, bağı, sebzeliği, kümesi, ahır, ayrı bir otlağı bulunan ama yıllar yılı bakımsız kalmış bu güzel köşke yerleşirler. 1930'lu yıllarda değişik takma adlarla gazete ve dergilerde fıkralar yazan Nazım Hikmet'in en ünlü mahlası Orhan Selim'dir ve kendisi de 1935 yılında yayımladığı "Portreler"de Orhan Selim'e yer veren dizeler yazmıştır. Yine aynı yıl Orhan Selim olarak, Akşam Gazetesi'ndeki köşesinde, Nazım Hikmet'ten aldığı bir mektuptan söz eder. Nazım'ın Orhan Selim hakkındaki düşüncelerini ve genç yazara tavsiyelerini sıralar. Nazım Hikmet, 1935 ve 1936 yıllarında Akşam ve Tan gazetelerinde Orhan Selim adıyla yazdığı fıkralarda bir çok kez hem Kadıköy'ün hem Erenköy'ün sorunlarına değinmiş ve o günlerin şikayet konuları hakkında bilgilenmemizi de sağlamıştır. Okur mektuplarına ve onlardan gelen şikayetlere sıkça yer veren şair 1936 yılındaki bir yazısında şöyle demektedir: "Kadıköy'de çok oturdum. Çocukluğumun bir parçası bu kasaba-köyde geçti. İşte bunun içindir ki, bir semtçilik irticaile, Kadıköylü okuyucularımın gelen mektupları -ne yalan söyleyeyim- daha merakla okurum."

"ERENKÖY YAŞANACAK YERDİR"

21 Aralık 1934 tarihli "Bize Buyrun" başlıklı yazısına Bizim Erenköy diyerek başlar. Erenköy'ün yazın toz, kışın çamur derdinden yakınır. Bu çileyi görmesi için bir belediye yetkilisini Erenköy'e davet eder. İroni yaparak, yetkiliye bir köşk tutacaklarını söyler ve hatta yetkilinin bir dediğini iki etmeyeceklerinin de noter karşısında ant içerek garantisini vereceklerini ilave eder. Nazım Hikmet yazının başında o yılların Erenköy'ünün güzelliklerini şöyle sıralar: "Bizim Erenköy, gerçek yaşanacak yerdir. Buram buram reçine kokan, yaz kış yemyeşil çamları vardır. Suyumuzun tadına doyum olmaz. Ağaçlıklar arasında, ırılı ufaklı kuş yuvaları gibi köşklerimizi bir görerseniz; bağlarımızın kabuğu ince, suyu balı üzümlelerini bir yerseniz Erenköyümüzden bir daha ayrılmak istemezsiniz."

Şairin, aynı dönemde gazete köşesindeki yazılar vasıtasıyla tartışmaya tuttuğu Peyami Safa, 1929 yılında yazdığı "Dokuzuncu Hariciye Koğuşu" romanında Erenköy'le ilgili şu cümleyi kurmuştur: "Başımızın ucunda, tâ uzaklara kadar sıralanarak ötüşen ağustos böcekleri, bütün Erenköyü'nü bir ses zinciriyle çeviriyordu. Sıcak bir rüzgar, sanki ilkbahardan yaz geçilen mevsim çizgisinin üstündeyiz, etrafımızda gizli bir coşkunluk var."

Böylelikle şairin reçine kokan yemyeşil çamlarla kafamızda oluşturduğu Erenköy tablosuna, ötüşen ağustos böceklerini ve gizli bir coşkunluğu da ekleyebiliriz. Nazım Hikmet 1930 yılında Resimli Ay Dergisi'nde imzasız olarak yazdığı kitap eleştirisi yazısında Peyami Safa'nın bu romanından büyük övgüyle söz etmiştir. Eleştirisine romanı üç defa okuduğunu söyleyerek başlamış ve son cümlesi de "9'uncu Hariciye Koğuşu'na hayranım ve susuyorum işte" olmuştur.

"KOSKOCA OVALAR, KIRLAR, DENİZLER..."

Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın 1912 yılında basılan önemli eseri "Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdüvaç"ta ovalar ve kırlarıyla yer alan Erenköy'de, Nazım Hikmet'in yazısında kuş yuvalarına benzetilerek yer alan köşkler henüz Erenköy manzarasında yer almaz: "Hiç Erenköyü tarafına gittiniz mi? Koskoca ovalar, kırlar, göz alabildiği kadar denizler... İşte dünya o değil mi? Bunun neresi yuvarlakmış? Gözümle mi inanayım, size mi?"

Nazım Hikmet, 1935 yılında Tan Gazetesi'nde Orhan Selim mahlasıyla yazdığı bir fıkrayı Hüseyin Rahmi'ye ayırmış ve yazıya şu cümleyle başlamıştır: "Çocukluğumu, delikanlılığımı ve kırkına merdiven dayayan yaşamı kitaplarımda toplayan bir yazar için, onu şu veya bu düşüncenin dışında, tabiatın bir görünüşünü sever gibi severim."

ERENKÖY'ÜN KUSURU: SİVRİSİNEKLER

Nazım Hikmet'in Erenköy'le ilgili şikayetlerinin biri de sivrisinek sorunudur. Boğaziçi'nin havasını methedip de, bu sivrisineklerle burada nasıl yaşayabiliyorsunuz diyenlere Erenköylülerin cevabı şöyle olmuştur: "Şakağımızda şimendifer, yanımızda Caddebostanı vapuru, şuracıka Kayışdağı suyu. Manzara, bağ çayır çimen. Her güzelin kusuru olur."

Yabancılarla pek dillendirilmek istenmese de sivrisinek sorunu Erenköylülerin canına tak etmiştir ve Nazım Hikmet 1935 yılı Ağustos'unda gazetede yazısında şöyle sitem eder: "Sivrisinekler için bir yazdım, bir daha yazdım, bir cevap verdiler. Bir daha yazıyorum, bir daha cevap verecekler. Bu böyle, yaz geçene kadar sürüp gidecek."

Nazım Hikmet bu yazısında açık ev adresini de vererek şöyle bir ironi yapar: "Bizim evin adresi Erenköy Ethem Efendi Caddesi No:13'tür. Sivrisinekle savaş kurumu başkanı bir gecelik konuk gelsinler bize. Kendilerini yiyecek içecekten yana ağır layamazsak da, altlarına bir şilte serip sivrisinek orkestrasının tatlı melodileri arasında deliksiz bir uykuya geçirebiliriz."

Şair aynı ay çıkan bir başka yazısında, Akşam Gazetesi'nde İstanbul'un

Hazırlayan:
Emre MUŞAZLIOĞLU

KADIKÖY'ÜN Kültür Atlası (19)

Nazım Hikmet ve Erenköy

yüz papel ancak taşları kırıp yolun kenarına yığmaya yetti. Taşların döşenmesi için belediyenin mev'ud (söz veilen) yardımı gerekli. Fakat... "Bacanak 'fakat' deyince işin sonunu anladık..."

ERENKÖY'ÜN SU SORUNU

Üsküdar-Kadıköy Su Şirketi'nden şikayetlerin yoğun olduğu, Kadıköylülerin şirket aleyhinde dava açtıkları bu yıllarda, su sorunu Orhan Selim'in yazılanna da yansır. Ağustos 1935'de şair Erenköy'ün su sorununu ele alan yazılarından birinde şöyle der: "Dört beş gündür bizim Erenköyü'nde sular sabahın saat altısında yedisinde kesiliyor. Musluklar kuruyor ve ancak gece sekizden sonra açılıyor, gece yarısından sonra bollaşıyor ve güneş doğana kadar gürül gürül akıyor."

Aynı haftalar içinde bir başka yazısında konuya tekrar değinip şu soruları sorar: "Terkos gölü mü kurudu? Bizim Erenköy yakasına gelen su boruları gündüzleri sıcaktan mı tıkanıyor? Gece suyu bırakıp gündüz kesen kimdir? Bunlara kim cevap verecek?"

VAPUR, TREN, TRAMVAY...

Bir Kadıköylü, Erenköylü olup da o yıllarda vapur, tren ve tramvaylardan söz etmemek ve şikayet dile getirmemek olmaz. Nisan 1935'de Tan Gazetesi'ndeki Orhan Selim imzalı yazısında şairin ulaşım ve taşımacılık konusunda ne kadar çok değindiğini de anlatır: "Vapurları, trenleri, tramvayları dilime doladım. Ne onlar kusura bakınlar, ne de daha dilime dolamadıklarım, bize sıra gelmeyecek diye sevinmeye kalkışınlar."

Şair, aynı gazetede beş gün sonra çıkan yazısına önce Erenköy'de oturduğunu belirterek başlar: "Erenköy'de otururum. Erenköy'de otururum demek, günde iki kere vapura, iki kere ya trene ya tramvaya binmeye zorlanmışım demektir. Gidiş gelişin kara yolculuğunda hem tren hem tramvayın olması işi kolaylaştırıyor. Biri olmazsa biri bulunuyor. Deniz yolculuğunda ise vapura binmekten başka yol yok."

Şair bu yazısında vapur tarifelerini bilmek, ezberlemek gerektiğini ve bunun zor olduğunu belirtir. Kadıköy'den Bostancı'ya kadar olan kesimin artık yalnız yazları oturan bir yer olmadığını ve yaz-kış tarifelerinden vaz geçilebileceğini söyler. Her yarım saatte bir vapur çıkarılsa tarife ezberlemeye gerek kalmayacağını da bir görüş olarak ekler.

Ekim 1934'te Kadıköy-Bostancı tramvay seferleri başladıktan kısa bir süre sonra ilk kaza da gerçekleşir. Selamiçeşme yakınlarında tramvayın çarptığı bir adam hayatını kaybeder ve bu olay üzerinden tramvay hattının aslında aceleyle getirilerek eksik olarak işletmeye açıldığı anlaşılır. Orhan Selim Kasım 1934'teki yazısında bu kazaya ve yaşanan soruna değinir: "Bu acıklı iş 8:30'da olmuş. Ben Erenköy'deydim. Dokuzu bilmem kaç vapuruna yetişmek için tramvay beklemeye başladım. Bekle de bekle, bekle de bekle. İki yoldan birisi işlemediği için aktarma maktarma ancak 11:45 vapuruna güç bela yetişebilirdim... Bu işin neden böyle uzun sürdüğünü sordum, soruşturdum. Gidiş geliş yolları arasında 'makaslar' yok denecek kadar az da ondan dediler."

Son olarak Nazım Hikmet'in toplu taşımaya biniş ve inişlerde Kadıköy ve İstanbul yakası arasında nasıl bir fark gözlemlendiğine bakalım. Orhan Selim imzasıyla 1935 Eylül'ünde çıkan yazının başında Nazım Hikmet'in Kadıköy yakası değil de Erenköy yakası demesi de dikkat çekicidir: "Dikkat ediyorum, bizim oralarda, Erenköy yakasında işleyen tramvaylarda binişlerle inişler İstanbul tramvaylarındakilerine hiç benzemiyor. Selami Çeşmesi ile Bostancı arasında oturan yerlilerin birçoğu tramvaya, çek çek yahut uzun arabalara biner gibi biniyorlar, öyle ağır ağır, öyle edalı ve yine öyle iniyorlar... Bu hal kumpanyanın da gözüne çarpmış ki 'Tez bin, tez in ki, tez gidesin!' diye yazılar yazdırmış."

